

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

L. A.

S. O. U.
o

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1936:2
UTRIKESDEPARTEMENTET

F Ö R S L A G

TILL

K O N V E N T I O N

MELLAN

SVERIGE OCH SCHWEIZ

OM ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET

AV DOMAR OCH SKILJEDOMAR

M. M.

S T O C K H O L M

1 9 3 6

Statens offentliga utredningar 1936

Kronologisk förteckning

2. Förslag till konvention mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar m. m. Norstedt. 55 s. U.

Ann. Om särskild tryckort ej anges, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsbokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. **E.** = ecklesiastikdepartementet, **Jo.** = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1936:2.
UTRIKESDEPARTEMENTET

F Ö R S L A G

TILL

K O N V E N T I O N

MELLAN

SVERIGE OCH SCHWEIZ

OM ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLIGHET

AV DOMAR OCH SKILJEDOMAR

M. M.

STOCKHOLM 1936

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

851782

STATENS OFFENTLIGA TRYCKERIET
KONINKLIGA BOKHÅNDLINGSBUREÅN

FÖRSLAG

TILL

KONINGEN

AV

SVARIG OCH SÖNDRIG

OM ERKÄNNANDE OCH VERKSTÄLLNING

AV DOMAR OCH SKILLEDOMAR

M. M.

STOCKHOLM 1830
KONINKLIGA BOKHÅNDLINGSBUREÅN

Genom beslut den 24 september 1934 har Kungl. Maj:t därefter utsett under-
tecknade att vara Sveriges ombud vid ifrågavarande förhandlingar.

Sedan schweiziska regeringen å sin sida till ombud vid samma förhandlingar
utsett sin envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Stockholm Char-
les L. E. Lardy, chefen för justitieavdelningen i schweiziska förbundsdeparte-
mentet för justitie- och polisärenden Dr. Hans Kuhn och biträdande chefen för
samma avdelning Dr. Emil Alexander, hava förhandlingar i ämnet ägt rum i
Stockholm under tiden den 24—31 oktober 1934. Vid dessa förhandlingar utarbe-
tades ett förslag till konvention mellan de båda länderna om erkännande och
verkställighet av domar.

Sedan i detta förslag efter skriftväxling med de schweiziska förhandlings-
ombuden vidtagits vissa ändringar, huvudsakligen av redaktionell natur, hava
de svenska ombuden med underdånig skrivelse den 27 juni 1935 framlagt
ifrågavarande förberedande konventionsförslag jämte förberedande förslag till
lag om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz. Ge-
nom beslut den 18 juli 1935 har Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlå-
tande över nämnda förslag skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda
ändamålet inhämtas; sådant utlåtande har avgivits den 19 september 1935.

Med anledning av en av lagrådet framställd anmärkning har konventions-
förslaget efter förnyad skriftväxling med de schweiziska ombuden undergått
ändring i en särskild punkt. Med beaktande av vissa av lagrådet framställda
anmärkningar hava därjämte åtskilliga jämkningar vidtagits i den svenska
översättningen av konventionen och i nyss omnämnda förslag till lag.

Sedan det av Kungl. Maj:t givna förhandlingsuppdraget numera är att
anse såsom avslutat, få de svenska förhandlingsombuden härmed framlägga
av motiv åtföljda förslag till:

- 1) en på franska språket avfattad konvention mellan Sverige och Schweiz
om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar tillika med över-
sättning till svenska språket; samt
- 2) lag om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz.

Underdånigst

E. MARKS von WÜRTEMBERG.

BIRGER EKEBERG.

FOLKE MALMAR.

Stockholm den 25 november 1935.

Den 9 mars 1935 har Kungl. Maj:t följande beslut fattat: Utsett till ombud vid förhandlingar
skulle utplagas med schweiziska regeringen angående avslutande mellan Sve-
rige och Schweiz av en konvention om erkännande och verkställighet av domar.

F Ö R S L A G .

F. Ö. R. S. T. A. G.

Förslag

till

Konvention mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar.

(Översättning.)

Projet

de

Convention entre la Suède et la Suisse relative à la reconnaissance et l'exécution de décisions judiciaires et de sentences arbitrales.

Sa Majesté le Roi de Suède et

le Conseil Fédéral Suisse

désireux de régler les rapports entre les deux Pays sur la reconnaissance et l'exécution des décisions judiciaires et des sentences arbitrales, ont résolu de conclure une Convention en cette matière et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir

Sa Majesté le Roi de Suède:

Le Conseil Fédéral Suisse:

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

L'autorité des décisions de la juridiction contentieuse rendues dans l'un des Etats contractants en matière civile, y compris celles qui ont été rendues sur des conclusions de droit civil dans un procès pénal, sera reconnue dans l'autre Etat si lesdites décisions remplissent les conditions spécifiées par les articles suivants.

Article 2.

Seront considérées comme décisions judiciaires, au sens de la présente Con-

Förslag

till

Konvention mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar.

Hans Majestät Konungen av Sverige och

Schweiziska Förbundsrådet, som finna önskvärt att ordna förhållandet mellan de båda länderna i fråga om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar, hava beslutat att i detta ämne avsluta en konvention och hava till sina befullmäktigade ombud utsett,

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Schweiziska Förbundsrådet:

vilka, efter att hava delgivit varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

Domar, som i den ena av de fördragslutande staterna i rättegångsmål meddelats i ämnen av civil natur, däri inbegripna domar som i sådana ämnen meddelats i brottmål, vare gällande i den andra staten, där de uppfylla i följande artiklar stadgade villkor.

Artikel 2.

Såsom domar betraktas enligt denna konvention allmänna domstolars beslut

vention, les décisions rendues par les tribunaux ordinaires et statuant sur le fond du litige. Il en sera de même pour les condamnations aux frais et dépens du procès prononcées en conséquence de la décision statuant sur le fond. Seront aussi réputés tribunaux ordinaires, les autorités exécutives supérieures suédoises («Överexekutor»), en tant qu'elles statueront en matière de dettes reconnues par écrit («lagsökning»), ainsi que les tribunaux de commerce et les tribunaux de prud'hommes suisses.

Les transactions judiciaires seront assimilées, quant à leurs effets, aux décisions judiciaires.

Article 3.

Les décisions rendues en matière de séparation de biens, de séparation de corps et de divorce seront considérées comme décisions de la juridiction contentieuse, même si elles ont été rendues sur la requête des intéressés. Ne seront, par contre, en aucun cas, considérées comme décisions de la juridiction contentieuse les décisions rendues en matière de tutelle et d'interdiction.

Article 4.

La reconnaissance de l'autorité de la décision est subordonnée aux conditions suivantes:

1° que la décision émane d'une juridiction compétente selon les dispositions de l'article 5;

2° que la reconnaissance de la décision ne soit pas manifestement incompatible avec l'ordre public de l'Etat où la décision est invoquée;

3° que, lorsqu'il s'agit d'une décision rendue en matière d'état, de droit de famille ou de droit de succession, elle ne soit pas basée sur une loi dont les dispositions en la matière soient contraires à celles de la loi applicable d'après le droit international privé de l'Etat où elle est invoquée;

4° que la décision soit passée en force de chose jugée d'après la loi de l'Etat où elle a été rendue;

5° qu'en cas de jugement par défaut, l'acte ou la citation qui introduisait

som innebära avgörande av huvudsaken, så ock beslut angående ersättning för rättegångskostnad som meddelats i följd av domen i huvudsaken. Till allmänna domstolar skola hänföras svenska överexekutorer, när fråga är om utslag i lagsökningsmål, ävensom schweiziska handelsdomstolar och yrkesskiljedomstolar.

Lika med dom gälle förlikning som stadfästs av domstol.

Artikel 3.

Beslut som meddelats i mål angående boskillnad, hemskillnad eller äktenskapskillnad skola anses såsom domar i rättegångsmål, ändå att de meddelats på ansökan. Beslut i förmynderskapsärenden skola däremot ej i något fall betraktas såsom domar i rättegångsmål.

Artikel 4.

Såsom villkor för erkännande av dom skall gälla:

1. att domstol i den stat i vilken domen meddelats ägt behörighet enligt bestämmelserna i artikel 5;

2. att erkännande av domen ej skulle vara uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen i den stat där domen åberopas;

3. att, såvitt domen angår ämne av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur, den ej grundats på lag, vars bestämmelser i ämnet äro stridande mot den lag som skolat vinna tillämpning enligt den internationella privaträtten i den stat där domen åberopas;

4. att domen vunnit laga kraft enligt lagen i det land där den meddelats; samt

5. att, såvitt fråga är om tredskodom, utebliven part antingen person-

l'instance ait été remis en temps utile à la partie défaillante, soit en mains propres, soit à son mandataire autorisé.

ligen eller genom befullmäktigat ombud i tid undfått del av stämningen.

Article 5.

La compétence de la juridiction de l'Etat où la décision a été rendue est établie, au sens de la présente Convention, dans les cas suivants:

1° lorsque, au moment de l'ouverture de l'action, le défendeur avait son domicile de fait ou, s'il ne s'agit pas d'une personne physique, son siège dans cet Etat, étant entendu que le domicile de fait est le lieu où le défendeur réside avec l'intention de s'y établir;

2° lorsque le défendeur s'était soumis, par convention expresse, à la compétence du tribunal qui a rendu la décision;

3° lorsque le défendeur est entré en matière sans réserve sur le fond du litige;

4° lorsqu'il s'agit d'une demande reconventionnelle connexe à la demande principale;

5° lorsque le défendeur, ayant sur le territoire de l'Etat où la décision a été rendue un établissement commercial ou industriel ou une succursale, y a été cité pour des contestations résultant de leur exploitation;

6° lorsque le défendeur, ayant sur le territoire de l'Etat où la décision a été rendue un représentant qu'il était tenu d'avoir d'après la loi dudit Etat, y a été cité pour des contestations résultant de son activité dans cet Etat;

7° lorsque la décision vise des obligations résultant d'un acte illicite commis par le défendeur dans l'Etat où la décision a été rendue et que la citation lui a été remise en mains propres pendant son séjour dans cet Etat, étant entendu que seront assimilées à ces obligations celles qui résultent d'accidents causés par l'emploi de tous moyens de transport;

8° lorsque la décision émane d'une juridiction prévue par une convention internationale, qui elle-même ne contient pas de dispositions sur la reconnaissance et l'exécution.

Artikel 5.

Domstol i den stat i vilken domen meddelats skall i följande fall anses behörig enligt denna konvention:

1. där svaranden vid tiden för målets anhängiggörande hade sitt verkliga hemvist eller, då fråga är om annan svarande än fysisk person, sitt säte i denna stat; och skall härvid med verkligt hemvist förstås den ort där svaranden är boende med avsikt att stadigst kvarstanna;

2. där svaranden uttryckligen förbundit sig att svara vid den domstol av vilken domen meddelats;

3. där svaranden utan förbehåll ingått i huvudsakligt svaromål;

4. där fråga är om genkärsmål som äger gemenskap med huvudkärålet;

5. där svaranden inom den stat där domen meddelats innehar ett kommersiellt eller industriellt företag eller en filial och tvisten hänförde sig till denna rörelse;

6. där svaranden i den stat där domen meddelats haft ombud som han enligt lagen i denna stat var pliktig att där hålla och tvisten hänförde sig till verksamhet som han där utövade;

7. där domen avser förpliktelse på grund av lagstridig gärning, som svaranden begått i den stat där domen meddelats, och svaranden under vistelse i denna stat personligen fått del av stämningen; och skall härvid med sådan förpliktelse likställas förpliktelse som har sin grund i olyckshändelse i följd av trafik med fortskaffningsmedel av vad slag som helst;

8. där, enligt internationell överenskommelse som ej innehåller bestämmelser om erkännande och verkställighet, behörighet tillkom domstol i den stat där domen meddelats.

Les dispositions de l'alinéa ci-dessus ne s'appliquent pas en matière d'état, de droit de famille ou de droit de succession. La compétence du tribunal de l'Etat où la décision a été rendue sera reconnue en ces matières lorsque, dans des conditions analogues, la juridiction de l'Etat où elle est invoquée aurait été compétente.

Article 6.

Les autorités de l'Etat dans lequel la décision est invoquée se borneront à examiner si les conditions visées dans les articles précédents sont remplies. Pour cet examen, elles ne seront pas liées par les constatations rapportées dans la décision.

Article 7.

Les autorités judiciaires de l'un des deux Etats doivent se dessaisir des contestations portées devant elles, lorsque, à leur connaissance, ces contestations sont déjà pendantes devant un tribunal de l'autre Etat, pourvu que celui-ci soit compétent selon les règles de la présente Convention.

Article 8.

Les décisions rendues dans l'un des Etats contractants, dont l'autorité doit être reconnue sur le territoire de l'autre Etat en vertu des dispositions des articles précédents, seront, à la requête de l'une des parties, exécutées dans l'autre Etat.

Article 9.

En Suisse, la compétence et la procédure en matière d'exécution forcée sont réglées, si l'exécution a pour objet une somme d'argent ou des sûretés à fournir, par les dispositions de la législation fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite (loi fédérale du 11 avril 1889 et suppléments) et, dans les autres cas, par les dispositions de procédure du Canton où l'exécution doit avoir lieu.

En Suède, la demande d'exequatur sera adressée à la Cour d'appel de Stockholm (Svea hovrätt).

Vad förut i denna artikel är sagt skall icke äga tillämpning å dom som avser fråga av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur. I fråga om sådan dom skall domstolen i den stat där domen meddelats erkännas som behörig, där behörighet skulle hava under motsvarande omständigheter tillkommit domstol i den stat där domen åberopas.

Artikel 6.

Myndigheterna i den stat där domen åberopas äga endast pröva huruvida domen uppfyller i föregående artiklar stadgade villkor. De äro vid denna prövning icke bundna av det avgörande som träffats genom domen.

Artikel 7.

Anhängiggöres inför domstol i den ena av de fördragsslutande staterna talan i sak som veterligen redan är anhängig i den andra staten, skall domstolen visa målet ifrån sig, där domstol i den stat i vilken målet först anhängiggjorts var, enligt vad i denna konvention sägs, behörig att upptaga målet.

Artikel 8.

Dom, som meddelats i den ena av de fördragsslutande staterna och, enligt vad i föregående artiklar sägs, skall gälla i den andra staten, skall, på ansökan av part, verkställas i denna stat.

Artikel 9.

I Schweiz tillämpas i fråga om behörighet att meddela beslut om verkställighet och om förfarandet i sådant ärende, där domen avser förpliktelse att gälda penningar eller att ställa säkerhet, bestämmelserna i förbundslagstiftningen angående utmätning för gäld och angående konkurs (förbundslagen den 11 april 1889 jämte följdförfattningar), och eljest de bestämmelser angående förfarandet som gälla i den kanton där verkställighet ifrågakommer.

I Sverige skall ansökan om verkställighet göras hos Svea hovrätt.

Article 10.

La partie qui requiert l'exécution devra produire:

1° la décision en original ou en expédition authentique;

2° une pièce attestant que la décision est passée en force de chose jugée;

3° les procès-verbaux judiciaires ou d'autres pièces de nature à établir que les conditions prévues à l'article 5, alinéa premier, sont remplies;

4° en cas de jugement par défaut, l'original ou une copie certifiée conforme des pièces constatant que la partie défaillante a été citée conformément aux dispositions de l'article 4, 5°, ou, le cas échéant, de l'article 5, alinéa premier, 7°.

Si la demande d'exécution vise une transaction, elle devra être accompagnée d'une copie du procès-verbal certifiée conforme par l'autorité compétente et d'une pièce attestant que la transaction a été conclue devant un tribunal ou confirmée par celui-ci et qu'elle est exécutoire dans l'Etat où elle est intervenue.

Les documents visés ci-dessus seront en Suède, établis ou légalisés par la Chancellerie du Grand Gouverneur de Stockholm ou par une administration provinciale et

en Suisse, établis par les autorités compétentes et légalisés par la Chancellerie fédérale.

Toutes les pièces à produire devront être accompagnées d'une traduction, conçue dans la langue officielle de l'autorité requise, et certifiée conforme, soit par un agent diplomatique ou consulaire de l'un ou de l'autre Etat contractant, soit par un traducteur public du pays où la décision est invoquée.

Article 11.

La présente Convention ne s'applique pas aux décisions et transactions:

1° en matière de faillite ou de concordat préventif, y compris l'invalidation des contrats du débiteur;

Artikel 10.

Part som begär verkställighet skall förebringa:

1. domen i huvudskrift eller av vederbörande myndighet styrkt avskrift;

2. bevis att domen vunnit laga kraft;

3. domstols protokoll eller annan handling, utvisande att de i artikel 5 första stycket stadgade villkoren äro uppfyllda; samt,

4. där fråga är om tredskodom, handlingar i huvudskrift eller styrkt avskrift av vilka framgår, att utebliven part undfått del av stämningen på sätt i artikel 4, 5. sägs eller, där sådant fall är för handen som i artikel 5 första stycket 7. avses, på sätt där sägs.

Sökes verkställighet av förlikning, skall vid ansökningen fogas av behörig myndighet styrkt avskrift av protokoll ävensom bevis att förlikningen stadfästs av domstol samt är verkställbar i den stat där den ingåtts.

Handlingar som ovan avses skola i Sverige utfärdas eller legaliseras av överståthållarämbetet eller länsstyrelse; och

i Schweiz utfärdas av vederbörande myndighet och i vad rör myndighetens behörighet bestyrkas av förbundskansliet.

Samtliga handlingar skola åtföljas av översättning till verkställighetsmyndighetens officiella språk, och denna översättning skall vara till riktigheten bestyrkt antingen av diplomatisk eller konsulär tjänsteman, företrädande endera av de fördragsslutande staterna, eller av offentlig översättare i det land där verkställighet sökes.

Artikel 11.

Denna konvention är icke tillämplig å dom eller förlikning som gäller

1. konkurs eller ackordsförhandling utan konkurs, däri inbegripen fråga om ogiltighet av rättshandling som ingåtts av konkursgäldenären;

2° concernant tout droit réel sur les immeubles situés hors de l'Etat où la décision a été rendue ainsi que l'obligation de prendre des dispositions relatives à ces droits ou les conséquences résultant de la négligence d'une telle obligation; toutefois, la Convention reste applicable en ce qui concerne les décisions et transactions en matière de droit de famille et de succession.

Article 12.

La Convention ne s'applique pas aux décisions rendues ou aux transactions intervenues avant son entrée en vigueur.

Article 13.

La reconnaissance et l'exécution, dans l'un des deux Etats, des sentences arbitrales rendues dans l'autre Etat sera réglée par la Convention pour l'exécution des sentences arbitrales conclue à Genève le 26 septembre 1927. Toutefois, la reconnaissance et l'exécution ne seront pas subordonnées aux conditions prévues à l'article premier, 1er alinéa, de ladite Convention.

L'article 9 et l'article 10, dernier alinéa, de la présente Convention s'appliqueront à la procédure destinée à rendre exécutoires les sentences arbitrales.

Article 14.

La présente Convention ne déroge pas aux dispositions des accords réglant la compétence judiciaire et l'exécution des jugements au sujet de matières spéciales.

Article 15.

La présente Convention sera ratifiée par le Conseil Fédéral Suisse et par Sa Majesté le Roi de Suède, avec l'approbation du Riksdag, et les ratifications en seront échangées à Berne aussitôt que faire se pourra.

Elle entrera en vigueur le 1er janvier ou le 1er juillet qui suivra l'expiration d'un délai de deux mois à compter de la date de l'échange des ratifications et restera exécutoire jusqu'au 1er janvier

2. rätt till fast egendom, belägen utom den stats område i vilken domen meddelats, eller skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller påföljd av sådan skyldighets åsidosättande, dock att konventionen skall äga tillämpning, där domen eller förlikningen avser ämne av familjerättslig eller arvsrättslig natur.

Artikel 12.

Konventionen skall ej äga tillämpning å dom som meddelats eller förlikning som stadfästs före dess ikraftträdande.

Artikel 13.

I fråga om erkännande och verkställighet i en av de fördragsslutande staterna av skiljedom meddelad i den andra staten skall den i Genève den 26 september 1927 avslutade konventionen angående erkännande och verkställighet av skiljedomar äga tillämpning, dock att erkännande och verkställighet ej må vägras på den grund att de i nämnda konvention artikel 1 första stycket stadgade villkor ej äro uppfyllda.

Vad i förevarande konvention artikel 9 och artikel 10 sista stycket sägs skall äga tillämpning i fråga om sättet för vinnande av verkställighet av skiljedom.

Artikel 14.

Genom denna konvention göres ej ändring i de bestämmelser, som innefattas i överenskommelser, som avseende domstols behörighet och verkställighet av domar beträffande vissa särskilda ämnen.

Artikel 15.

Denna konvention skall ratificeras av Schweiziska Förbundsrådet samt av Hans Majestät Konungen av Sverige med riksdagens samtycke, och utväxling av ratifikationshandlingarna skall äga rum i Bern så snart ske kan.

Konventionen träder i kraft den 1 januari eller den 1 juli som infaller näst efter det två månader förflutit från det utväxling av ratifikationshandlingarna skett samt förbliver i kraft till den 1 ja-

ou 1er juillet qui suivra l'expiration d'un délai d'un an à partir de la date de sa dénonciation par l'un des Etats contractants.

nuari eller den 1 juli som infaller näst efter ett år sedan uppsägning från någöndera sidan skett.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ont revêtu la présente Convention de leurs signatures.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat denna konvention.

Fait à Stockholm en double original le

Som skedde i Stockholm i två original-exemplar den

För om erkännande och förklarande av dem som meddelats i Schweiz

..... följande förordas som följer:

1 §. Dom som i Schweiz meddelats i tvistemål, så och dom som i fråga om annat än straff eller förvaring av gods där givits i protokoll, vare under de i denna lag stadgade villkor gällande jämväl här i riket.

2 §. Med den förtas i denna lag allmän domstols besitt som innebär avgörande av tvistemål, så och besitt angående ersättning för rättshjälkostnad som meddelats i följde av besittet i hovrätten. Under allmänna domstolar inbegripas schweiziska handelsdomstolar och verkställighetsdomstolar. Äfven med den gällde förtäring som stadfästs av domstol.

3 §. Besitt som givits i mål angående besittning, familjeförhållande eller ättenslags- skilnad vare ansett såsom dom i tvistemål. Ända att besittet meddelats på an- sofan. Besitt i förmyndarskapsärende vare däremot ej i något fall ansett såsom dom.

4 §. Dom som givits av schweizisk domstol vare ej här i riket gällande.
1. där domstol i Schweiz enligt vad i denna lag säges, ej ägt behörighet att meddela domar;
2. där erkännande av denna skalls vara uppenbart oförenligt med grundens förhållanden här i riket;
3. där domen anger något av personrättsliga, familjerättsliga eller ättenslags- lig natur och är grundad på lag, vars bestämmelser i ämnet äro stidande mot den lag som skolas vilna tillämpning enligt här gällande internationellt pri- vatreträttsliga regler;
4. där domen ej ymnat lägg kraft enligt lagen å den ort där den meddelats; eller
5. där domen är tvistekodorn och nödvigen part ej personligen eller genom behörigt ombud i riket medfett del av stämningen.

5 §. Dom ymnat fört är sagt skall anses vara av rätt domstol meddelad.
1. där svaren vid tiden för målets anhängigörande hade sitt verkliga huvud i Schweiz eller: 2. fråga är om belog, föröning, annan samfällighet eller stiftelse, sitt till i denna stat; och skall härvid med verkligt bevis för- stå den ort där svaren äro beöade med hänsigt till stadtigt kvastannu;

F ö r s l a g

till

Lag om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Dom som i Schweiz meddelats i tvistemål, så ock dom, som i fråga om annat än straff eller förverkande av gods där givits i brottmål, vare under de i denna lag stadgade villkor gällande jämväl här i riket.

2 §.

Med dom förstås i denna lag allmän domstols beslut som innebär avgörande av huvudsaken, så ock beslut angående ersättning för rättegångskostnad som meddelats i följd av beslutet i huvudsaken. Under allmänna domstolar inbegripas schweiziska handelsdomstolar och yrkesskiljedomstolar.

Lika med dom gälle förlikning som stadfästs av domstol.

3 §.

Beslut som givits i mål angående boskillnad, hemskillnad eller äktenskapskillnad vare ansett såsom dom i tvistemål, ändå att beslutet meddelats på ansökan. Beslut i förmynderskapsärende vare däremot ej i något fall ansett såsom dom.

4 §.

Dom som givits av schweizisk domstol vare ej här i riket gällande,

1. där domstol i Schweiz, enligt vad i denna lag sägs, ej ägt behörighet att meddela domen;

2. där erkännande av domen skulle vara uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen här i riket;

3. där domen angår ämne av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur och är grundad på lag, vars bestämmelser i ämnet äro stridande mot den lag som skolat vinna tillämpning enligt här gällande internationellt privaträttsliga regler;

4. där domen ej vunnit laga kraft enligt lagen å den ort där den meddelats; eller

5. där domen är treskodom och utebliven part ej personligen eller genom befullmäktigat ombud i tid undfått del av stämningen.

5 §.

Dom varom förut är sagt skall anses vara av rätt domstol meddelad,

1. där svaranden vid tiden för målets anhängiggörande hade sitt verkliga hemvist i Schweiz eller, då fråga är om bolag, förening, annan samfällighet eller stiftelse, sitt säte i denna stat; och skall härvid med verkligt hemvist förstås den ort där svaranden är boende med avsikt att stadigt kvarstanna;

2. där svaranden uttryckligen förbundit sig att svara vid den domstol av vilken domen meddelats;

3. där svaranden utan förbehåll ingått i huvudsakligt svaromål;

4. där fråga är om genkärsmål som äger gemenskap med huvudkäröålet; 5. där svaranden i Schweiz innehar kommersiellt eller industriellt företag eller filial och tvisten hänförde sig till denna rörelse;

6. där svaranden i Schweiz haft ombud som han enligt där gällande lag var pliktig att hålla och tvisten hänförde sig till verksamhet som han där utövade;

7. där domen avser förpliktelse på grund av lagstridig gärning som svaranden begått i Schweiz och svaranden under vistelse därstädes personligen fått del av stämningen; och skall härvid med sådan förpliktelse likställas förpliktelse som har sin grund i olyckshändelse i följd av trafik med fortskaffningsmedel av vad slag som helst; eller

8. där enligt internationell överenskommelse, i vilken såväl Sverige som Schweiz är fördragsslutande part och som ej innehåller bestämmelser om erkännande och verkställighet, behörighet tillkom schweizisk domstol.

Vad förut i denna paragraf är sagt skall icke äga tillämpning å dom som avser fråga av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur. I fråga om sådan dom vare domstolen ansedd såsom behörig, där behörighet skulle hava under motsvarande omständigheter tillkommit svensk domstol.

6 §.

Vid prövning av fråga huruvida i denna lag stadgade villkor för domens erkännande föreligga är svensk myndighet icke bunden av det avgörande som härutinnan träffats genom domen. Den äger däremot icke i övrigt ingå i ny prövning av den sak som genom domen avgjorts.

7 §.

Anhängiggöres hos domstol eller överexekutor talan i sak, vilken veterligen redan är anhängig vid schweizisk domstol som enligt denna lag är behörig, skall den svenska domstolen eller överexekutor visa målet ifrån sig.

8 §.

Dom eller förlikning som enligt 1—5 §§ äger giltighet här i riket skall, på ansökan av part, här verkställas.

9 §.

Ansökan om verkställighet göres hos Svea hovrätt.

Vid sådan ansökan skall fogas

1. domen i huvudskrift eller av vederbörande myndighet styrkt avskrift;

2. bevis att domen vunnit laga kraft;

3. domstols protokoll eller annan handling, utvisande att de i 5 § första stycket stadgade villkor äro uppfyllda; samt

4. där fråga är om tredskodom, handlingar i huvudskrift eller styrkt avskrift av vilka framgår, att utebliven part personligen eller genom befullmäktigat ombud i tid fått del av stämningen, eller då sådant fall är för handen som i 5 § första stycket 7. avses, stämningen tillställts honom på sätt där sägs.

Sökes verkställighet av förlikning, skall vid ansökningsfogas av behörig myndighet styrkt avskrift av protokoll ävensom bevis att förlikningen stadfästs av domstol samt kan verkställas i Schweiz.

Nu nämnda handlingar skola vara försedda med bevis angående utfärdarens behörighet, meddelade av schweiziska förbundskansliet, samt skola åtföljas av översättning till svenska språket, vilkens riktighet skall vara styrkt av svensk

i Schweiz anställd diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av schweizisk här i riket anställd diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller ock av svensk notarius publicus.

10 §.

Ansökan om verkställighet må ej bifallas utan att motparten haft tillfälle att därå svara.

11 §.

Varder ansökningen bifallen, gånge domen eller förlikningen i verket likasom domstols laga kraft ägande dom, där ej, efter klagan över hovrättens beslut, Konungen annorledes förordnar. Vad domen eller förlikningen må innehålla om tvångsmedel skall ej vinna tillämpning.

12 §.

Denna lag äger ej tillämpning å dom eller förlikning som gäller

1. konkurs eller ackordsförhandling utan konkurs, däri inbegripen fråga om ogiltighet av rättshandling som ingåtts av konkursgäldenären; eller
2. rätt till fast egendom i annat land än Schweiz eller skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller påföljd av sådan skyldighets åsidosättande, dock att även i ty fall domen eller förlikningen gäller, där den avser ämne av familjerättslig eller arvsrättslig natur.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer; den äger ej tillämpning å dom som meddelats eller förlikning som stadfästs före nämnda dag. I vad eljest är stadgat om giltighet eller verkställighet i vissa fall av utländsk domstols beslut göres ej ändring genom denna lag.

M O T I V .

W. B. O. H.

Förslag till konvention mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar.

I lagberedningens motiv till den mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 16 mars 1932 avslutade konventionen angående erkännande och verkställighet av domar¹ har en översiktlig framställning lämnats av svensk och utländsk rätts ställning till frågan om erkännande och verkställighet av utländska civildomar och angående de överenskommelser som avslutats på detta rättsområde. En utförligare redogörelse föreligger i ett av f. d. presidenten friherre E. Marks von Würtemberg på offentligt uppdrag den 31 december 1931 avgivet betänkande rörande erkännande och verkställighet av utländsk civildom.²

Anledning torde sålunda saknas att här lämna en allmän orientering i detta ämne. I korthet må dock erinras om att svensk rätt i det stora hela intager den ståndpunkten, att utländska domar icke kunna verkställas och att materiell rättskraft i allmänhet ej heller i övrigt tillerkännes dem; denna regel torde emellertid lida undantag i fråga om s. k. konstitutiva domar, vilka man menar sig icke kunna vägra erkännande, i allt fall icke såvitt de meddelats i stat vars domstolar enligt svensk uppfattning varit behöriga, samt den materiella rättsordning som lagts till grund för det genom domen träffade avgörandet icke är oförenlig med den lag som enligt här antagna internationellt privaträttsliga principer skolat vinna tillämpning. Ett undantag av mera allmän räckvidd från den anförda huvudregeln har ock sedan länge gällt med hänsyn till domar meddelade i Danmark på grund av den med detta land den 25 april 1861 avslutade konventionen angående ömsesidig verkställighet av domar och utslag meddelade i Sverige eller Danmark. Beträffande vissa speciella ämnen hava därjämte med åtskilliga främmande stater avslutats överenskommelser om erkännande och verkställighet av utländsk domstols beslut i dessa ämnen.

Med hänsyn till den fortgående utveckling mot en livligare internationell samfärdsel som kännetecknat de senaste decennierna, har den svenska rättens negativa ståndpunkt till frågan om erkännande och verkställighet av utländska domar syntts icke kunna utan olägenhet strängt upprätthållas. I förhållande till övriga nordiska länder har också en ändring härutinnan kommit till stånd genom ovannämnda konvention den 16 mars 1932, vilken trätt i kraft den 1 juli 1933, i samband varmed nyss berörda konvention med Danmark upphört att

¹ Lagberedningens förslag angående vissa internationella rättsförhållanden III. Statens offentliga utredningar 1931: 9.

² Statens offentliga utredningar 1932: 2.

gälla. Såsom önskvärt torde ock få anses, att överenskommelser i detta ämne komma till stånd även med andra stater, vilkas rättsordning ej är för svensk rätt alltför främmande och i vilka sättet för rättsskipningen erbjuder erforderlig garanti för objektivt avgörande av rättstvister. Det har syntts naturligt att, vid genomförandet av en traktatsmässig reglering av ämnet i förhållande även till stater utanför den nordiska kulturgemenskapen, en början göres med Schweiz, vilket land såväl med hänsyn till där rådande rättsåskådning som ock i många avseenden i övrigt intager en med vårt eget land likartad ställning.

Det förslag till konvention som nu föreligger såsom resultat av de med Schweiz i ämnet förda förhandlingarna kan i stort sett anses bygga på samma allmänna grundsatser som kommit till uttryck i den mellan de nordiska staterna avslutade konventionen. I den mån avvikelser av större betydelse skett från dessa grundsatser, kommer detta att anmärkas i den speciella motiveringen.

Efter dessa allmänna erinringar skola de särskilda artiklarna i förslaget i det följande närmare motiveras.

Artikel 1.

I likhet med vad som gäller enligt den mellan de nordiska staterna avslutade konventionen i ämnet, inbegripas under denna konvention endast domar som meddelats i rättegångsmål («décisions de la juridiction contentieuse»). Från konventionens tillämpningsområde äro sålunda uteslutna alla ärenden hänförliga till området för frivillig rättsvård. För att en dom skall falla under konventionen fordras vidare, att den skall avse ämne av civil natur. Såsom dom i civilt ämne förstås enligt konventionen även dom som i brottmål givits i sådant ämne. Av största betydelse i detta hänseende äro tydligen domar som i brottmål meddelats angående skadestånd, men även domar i dylikt mål som avse förpliktelse att utgiva individuellt bestämt gods falla under konventionen.

Terminologiskt skiljer sig konventionsförslaget från den nordiska konventionen i samma ämne däruti, att enligt förslaget det i målet framställda yrkandets beskaffenhet tagits till utgångspunkt vid bestämmandet av konventionens tillämpningsområde, under det att enligt den nordiska konventionen de processuella former under vilka målet handlagts i detta avseende äro utslagsgivande. Denna olikhet hindrar emellertid icke, att de båda konventionernas bestämmelser, om det bortses från att den nordiska konventionen med hänsyn till domar i brottmål endast äger tillämpning å domar angående skadestånd, i avseende å nu berörda fråga rent sakligt täcka varandra.

Av praktiska grunder har man också funnit sig böra låta i det av konventionen föranledda lagförslaget (1 §) bestämmelsen i detta ämne, fränsett den skiljaktighet som betingas av nyss berörda olikhet, erhålla en avfattning som nära ansluter sig till motsvarande bestämmelse i lagen om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge. Vid gränsdragningen mellan civila och icke-civila påföljder av brott har emellertid i anledning av en erinran från lagrådets sida vid stadgandets avfatt-

ning uppmärksammas, att icke blott straff utan även förverkande av gods bör anses hänförligt till den senare kategorien av sådana påföljder.

I likhet med den nordiska konventionen, men i motsats till den med Danmark år 1861 avslutade konventionen i ämnet, som endast reglerade frågan om verkställighet av domar, fastslår konventionsförslaget en förpliktelse för fördragslutande stat att erkänna rättskraften hos domar som meddelats i den andra staten. Detta förhållande har betydelse icke blott i fråga om konstitutiva domar, vilka i stort sett erkännas oberoende av fördrag, utan även med hänsyn till domar som innefatta ogillande av ett anspråk eller utlåtande rörande en fastställsetalan.

Artikel 2.

Under uttrycket domar («décisions judiciaires») falla enligt konventionsförslaget i princip ej andra judiciella beslut än de som innebära ett avgörande av huvudsaken. Sålunda äro från konventionens tillämpningsområde uteslutna beslut som under rättegången givits angående processuella frågor, såsom vittnesplikt och editionsplikt, eller angående ersättning åt vittnen och sakkunniga, och även beslut som i tvistemål kunna givas om ansvar för förseelse av processuell eller annan natur. Ett undantag från den anförda regeln att endast avgöranden i huvudsaken falla under konventionen gäller dock med hänsyn till beslut angående ersättning för rättegångskostnad som meddelats i följd av beslutet i huvudsaken. Angivna förutsättning för att sådant beslut skall erkännas föreligger icke blott när ersättning för rättegångskostnad utdömts genom själva domen i huvudsaken utan även — såsom förekommer i Schweiz — när ersättningsbeloppet fastställts genom särskilt beslut, som meddelats senare än domen i huvudsaken.

Med hänsyn till nu behandlade ämne innebär konventionsförslaget vissa avvikelser från konventionen mellan de nordiska staterna. Nämda konvention avser nämligen, såvitt angår tvistemål, varje beslut som i själva domen eller under rättegången meddelats, vare sig angående ersättning för rättegångskostnad eller gottgörelse till vittnen och sakkunniga. När fråga är om en konvention mellan Sverige och Schweiz, har emellertid erkännande av andra beslut i kostnadsfrågor än sådana som i samband med domen i huvudsaken meddelats angående rättegångskostnad ansetts vara av så underordnad betydelse att anledning saknats att beakta dem i konventionen. Å andra sidan avser konventionsförslaget i motsats till den nordiska konventionen beslut om ersättning för kostnader icke blott i tvistemål utan även i brottmål, nämligen såvitt domen i sådant mål faller under konventionen.

Framhållas bör i detta sammanhang, att på grund av bestämmelsen i artikel 14, enligt vilken genom konventionen ej göres ändring i de bestämmelser som innefattas i överenskommelser avseende bland annat verkställighet av domar i vissa särskilda ämnen, beslut varigenom förpliktelse att gälda rättegångskostnad i tvistemål ålagts kärande eller mellankommande part faller utanför tillämpningsområdet för denna konvention; frågan om verkställighet av sådant beslut skall regleras uteslutande av den i Haag den 17 juli 1905

avslutade konventionen angående vissa till civilprocessen hörande ämnen av internationell natur, i vilken konvention såväl Sverige som Schweiz är fördragsslutande part. I fråga om verkställighet i Sverige av sådant av schweizisk domstol meddelat beslut skall sålunda lagen den 6 mars 1899 om verkställighet i visst fall av utländsk domstols beslut fortfarande äga tillämpning.

Till skillnad från konventionen mellan de nordiska staterna omfattar konventionsförslaget endast domar som meddelats av allmän domstol, varvid dock fastslagits, att svensk överexekutor skall betraktas såsom allmän domstol, när fråga är om beslut som av honom meddelas i lagsökningsmål.

Vid sidan av utslag i lagsökningsmål avser sålunda konventionen i fråga om svenska domar endast sådana som meddelats av allmän underrätt, av hovrätt eller av högsta domstolen.

Vad Schweiz angår torde som allmänna domstolar bära anses följande *kantonala* domstolar, nämligen:

f r e d s d o m a r e (Friedensrichter, Juge de Paix); domare med denna benämning finnas i det övervägande antalet kantoner (ej i Bern eller Basel-Stadt); deras uppgift är väsentligen att söka åstadkomma förlikning mellan parterna, men de kunna även meddela beslut i bagatellsaker i vilka värdet av tvisteföremålet ej överstiger 10—200 francs (olika i olika kantoner); beslut av dessa domare äga sålunda knappast någon praktisk betydelse, när fråga är om en internationell reglering av frågan om erkännande och verkställighet av domar;

e n s a m d o m a r e; även dessa döma endast i mål där tvisteföremålet är av mindre betydande värde (maximum 300—2,000 francs, olika i olika kantoner); jämväl i fråga om beslut av dessa domare gäller, att de hava en rätt begränsad betydelse i nu föreliggande sammanhang;

d i s t r i k t s d o m s t o l a r (Bezirksgerichte, Amtsgerichte, Tribunaux de District); dessa domstolar kunna betecknas som domstolar i första instans i egentlig mening; när fråga är om tvisteföremål av ringa värde utgöra de emellertid enda instans;

ö v e r d o m s t o l a r, *a p p e l l a t i o n s d o m s t o l a r* (Obergericht, Kantonsgericht, Appellationsgericht, Cour d'Appel); samt

k a s s a t i o n s d o m s t o l a r; sådana finnas endast i kantonerna Zürich och St. Gallen.

Med hänsyn till arten av de uppgifter som tillkomma dem torde såsom allmänna domstolar även bära betecknas de i åtskilliga kantoner förekommande *y r k e s s k i l j e d o m s t o l a r n a* (Gewerbliche Schiedsgerichte, Tribunaux de prud'hommes), som döma i tvister mellan arbetsgivare och anställda, dock endast när tvisten avser mindre belopp (högst 500—800 francs, olika i olika kantoner); samt

h a n d e l s d o m s t o l a r n a, som döma i mål av handelsrättslig natur mellan företag upptagna i handelsregister.

I betraktande av att det kan synas något ovisst, huruvida dessa sistnämnda två slag av domstolar skola uppfattas såsom allmänna domstolar, har i konventionsförslaget uttryckligen förklarats, att de skola såsom sådana anses.

Av de kantonala domstolarna äro däremot de särskilda försäkringsdomstolar, som besluta i frågor rörande socialförsäkring, att anse såsom specialdomstolar.

Slutligen bör såsom allmän domstol anses:

Förbundsdomstolen (Bundesgericht, Cour fédérale). Denna domstol dömer dels såsom domstol i första instans i civila mål mellan Edsförbundet och viss kanton, mellan kantoner inbördes samt i vissa fall mellan enskild part och Edsförbundet eller enskild kanton, dels såsom högsta instans, huvudsakligen i mål i vilka förbundslagstiftning är tillämplig.

Den federala försäkringsdomstolen, som i huvudsak är en överinstans i förhållande till de kantonala domstolarna med samma benämning, är däremot i likhet med dessa att anse såsom en specialdomstol.

Anledningen till att domar meddelade av specialdomstolar ansetts böra falla utanför konventionens tillämpningsområde har varit, att dylika domar, när det gäller förhållandet mellan Sverige och Schweiz, i det hela äga alltför ringa betydelse för att i detta sammanhang tagas i betraktande. De mål i vilka behörighet tillkommer dessa domstolar lära för övrigt redan på grund av sin sakliga beskaffenhet till stor del falla utanför konventionen, och även i den mån så ej är fallet, torde anledning sällan finnas att åberopa domar meddelade av sådan domstol annat än inom domstolslandet eller inom ett nära grannland.

Däremot har det ansetts vara av vikt, att utslag i lagsökningsmål icke lämnas utanför konventionens tillämpningsområde. Beträffande ersättning för kostnader i lagsökningsmål gälla samma regler som beträffande kostnader i rättegång inför domstol.

Andra av överexekutor meddelade beslut än lagsökningsutslag — såsom beslut avseende handräckning för fordrans utfående eller sådan handräckning som avses i 8 kap. utsökningslagen — falla ej under konventionen.

Likställd med dom är enligt konventionen förlikning som stadfästs av domstol.

Artikel 3.

Såsom redan under artikel 1 framhållits, är konventionens tillämpning begränsad till området för rättegångsmål (*jurisdictio contentiosa*). Med hänsyn till de i hög grad stridiga meningar, som föreligga beträffande frågan om sättet för bestämmandet av gränsen mellan ärenden tillhörande området för rättegångsmål och för frivillig rättsvård (*jurisdictio voluntaria*), har det ansetts vara av vikt att beträffande vissa mera betydande ämnen tillhörande familjerätten klart angiva, till vilket av ifrågavarande områden förfarandet i dessa ämnen i konventionens mening anses hänförligt.

Artikel 4.

I denna artikel angivas de närmare förbehåll som gälla i fråga om fördragslutande stats förpliktelse att erkänna i den andra staten meddelade domar.

1:o. Till en början fastslås, att såsom villkor för förpliktelsen att erkänna dom gäller, att enligt konventionen behörighet att upptaga målet tillkommit domstol i den stat där domen meddelats. De förutsättningar under vilka sådan behörighet föreligger angivas i artikel 5.

2:o. Det andra av de uppställda förbehållen för erkännande av dom är, att ett sådant erkännande icke skulle vara uppenbart stridande mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den stat i vilken domen åberopas. Ett förbehåll av liknande innebörd förekommer allmänt i konventioner som avslutats i detta ämne; så är bland annat fallet beträffande den mellan de nordiska staterna avslutade.

Genom uttrycket att erkännandet av domen skulle vara **u p p e n b a r t** oförenligt med *ordre public* har avsetts att inskränka förbehållets tillämplighet till ytterlighetsfall.

3:o. Domar som avse ämnen av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur hava ansetts påkalla ett särskilt förbehåll, vilket torde böra något närmare utläggas.

En fördragsmässig reglering av frågan om erkännande och verkställighet av domar bygger självfallet på den förutsättningen, att någon allmän prövning av dom som meddelats av domstol i annan fördragsslutande stat ej får förekomma. Någon prövning av domen i materiellrättsligt hänseende ur annan synpunkt än att dess erkännande ej får stå i strid med *ordre public* torde sålunda som regel ej vara medgiven enligt de grundsatser som i allmänhet kommit till uttryck i gällande överenskommelser i ämnet. Understundom har i teorien ifrågasatts, om icke prövningen borde avse jämväl frågan huruvida den utländska domstolen till grund för domen lagt den materiella rättsordning vilken bort tillämpas enligt de internationellt privaträttsliga grundsatser som äro antagna i den stat där domen åberopas. Även om man eftergiver rätten att kontrollera den utländska domstolens sätt att tillämpa den lag på vilken domen grundats, skulle skäl kunna synas föreligga att upprätthålla kravet på att domstolen i allt fall tillämpat den lag som skulle hava lagts till grund för avgörandet i det land där domen åberopas. Endast där så skett, skulle man kunna utgå från att domen innebär materiellt samma avgörande av den föreliggande saken som skulle kommit till stånd, därest domstol i det egna landet dömt.

Ett allmänt förbehåll av nämnda innebörd skulle emellertid leda till stora praktiska svårigheter, såvitt angår förmögenhetsrättsliga förhållanden, bland annat i betraktande av rådande osäkerhet i fråga om de internationellt privaträttsliga principer som kunna anses gälla på detta rättsområde.¹ Något förbehåll av nu nämnd art synes icke heller, vad beträffar det förmögenhetsrättsliga området, hava förekommit i överenskommelser som avslutats mellan främmande stater.

I avseende å person-, familje- och arvsrättsliga förhållanden torde däremot fog för uppställande av ett sådant förbehåll finnas. Inom dessa rättsområden föreligger i långt högre grad ett offentligt intresse i upprätthållandet av kravet på att till grund för rättsliga avgöranden icke lägges en rättsordning vars

¹ Se Marks von Würtemberg, a. a., sid. 25.

bestämmelser äro stridande mot den lag som enligt den egna rättens grundsatser bör vinna tillämpning. Ett sådant intresse framträder särskilt starkt, när det gäller mål rörande äktenskapsskillnad. Erinras bör vidare, att inom de viktigaste delarna av familjerätten genom de i Haag avslutade internationellt privaträttsliga konventionerna regler fastställts för lösande av lag- och jurisdiktionskonflikter, vilka regler — till största delen med giltighet även i förhållande till icke-konventionsstaters medborgare — upptagits i inre svensk lag. En förbehållslös utfästelse att erkänna utländska domar tillhörande detta rättsområde skulle icke kunna avgivas utan att vissa undantagsbestämmelser genomfördes i nu ifrågavarande lagbestämmelser. Sådana undantagsregler hava visserligen stadgats med hänsyn till medborgare i de övriga nordiska staterna. De skäl som föranlett dessa undantagsbestämmelser sakna emellertid giltighet, när fråga är om andra stater.

Med hänsyn till de särskilda svårigheter som på grund av nu anförda förhållanden föreligga vid genomförandet av en reglering av frågan om erkännande och verkställighet av domar på detta rättsområde, ansågs det till en början från svensk sida lämpligast att från konventionens tillämpning undantaga alla sådana domar. Som stöd för denna ståndpunkt kan för övrigt anföras, att domar i nu ifrågavarande ämnen i egenskap av konstitutiva såväl enligt svensk som schweizisk rätt i stor utsträckning torde vinna erkännande även utan konventionsmässig reglering. Att denna ståndpunkt uppgavs berodde till stor del på att det, även på detta område, i många fall kan vara av betydelse icke blott att domen vinner erkännande utan ock att verkställighet av densamma kan erhållas; så är särskilt fallet när fråga är om domar å underhållsbidrag.

Den regel vilken förslaget innehåller i detta ämne påkallar icke någon ändring i de internationellt privaträttsliga principer som gälla i de fördragsslutande staterna. För att domen skall erkännas och verkställas kräves ej ovillkorligen, att densamma anger sig vara grundad på den lag som är tillämplig enligt de i den andra staten antagna internationellt privaträttsliga principerna. Det är tillfyllest, att den tillämpade lagens bestämmelser i det ämne som målet angår icke stå i strid med den lag som i den andra staten enligt där gällande internationellt-privaträttsliga principer skolas läggas till grund för beslutet. Har sålunda schweizisk domstol dömt till skillnad i äktenskap mellan svenska makar och därvid till stöd för domen åberopat schweizisk lag, kan erkännande av densamma icke vägras allenast på denna grund; så skall däremot ske, där est orsak till äktenskapsskillnad icke varit för handen enligt svensk lag.

4:o. Såsom ytterligare villkor för att dom som meddelats i den ena av de fördragsslutande staterna skall erkännas i den andra staten gäller, att domen vunnit laga kraft enligt lagen i den stat där densamma givits.

Att i fråga om lagsökningsutslag eller tredskodom tid för återvinning ej gått till ända eller att dom kan angripas genom nullitetsbesvär enligt rättegångsbalken 25 kap. 10 § eller 30 kap. 38 § hindrar icke att domen i den mening som här avses skall anses såsom lagakraftvunnen.¹

¹ Jfr prop. n:r 205 till 1932 års riksdag s. 31.

Även enligt lagen i åtskilliga kantoner i Schweiz skall dom anses såsom formellt lagakraftvunnen, ehuru den kan angripas genom extraordinära rättsmedel.

Med hänsyn till sådana fall har det till undvikande av missuppfattning ansetts uttryckligen böra uttalas, att bedömandet av frågan huruvida dom vunnit laga kraft skall ske enligt lagen i den stat där densamma meddelats.

Såsom framgår av nu anförda förutsättning för doms giltighet i den andra fördragsslutande staten, är det icke tillfyllest, att densamma — såsom i fråga om svenska domar i stor utsträckning är fallet redan före lagakraftvinnandet — är verkställbar i hemlandet. Erkännande och verkställighet har nämligen icke ansetts kunna medgivas i sådana fall, då nämnvärd risk förefinnes för att domen kan ändras. De sällsynta fall i vilka ändring kan ske på grund av att återvinning eller annat liknande rättsmedel mot domen ännu står öppet hava däremot icke ansetts behöva beaktas.

5:o. Då fråga är om tredskodom, har det befunnits erforderligt att kräva särskild garanti för att delgivning av stämningen skett på tillfredsställande sätt. Enligt lagen i åtskilliga stater kan delgivning av stämning med den som icke vistas inom statens område ske genom kungörelse i tidning — så kan för övriga under vissa förutsättningar ske även enligt svensk lag — eller genom anslag i domstolslokalen s. k. »remise au parquet» eller på annat sätt som icke innebär betryggande säkerhet för att svaranden fått del av stämningen. Särskilt när fråga är om svarande som genom medborgarskap, hemvist eller på annat sätt är närmare knuten till den stat i vilken domen göres gällande, synes det icke kunna krävas, att denna stat skall erkänna tredskodom, vilken tillkommit utan att svaranden kan förutsättas ha erhållit kännedom om den talan som i annan stat anhängiggjorts mot honom. Det har sålunda med hänsyn till tredskodomar i konventionen ansetts påkallat, att svaranden skall hava personligen eller genom befullmäktigat ombud i tid fått del av stämningen.

Artikel 5.

En av de största svårigheter som möta, när det gäller att fastställa villkoren för erkännande och verkställighet av utländsk dom, utgör lösningen av frågan om domstolarnas internationella behörighet.

Följande sätt för lösande av denna fråga hava kommit till användning i olika fördrag i ämnet eller eljest diskuterats:

Den utländska domstolens behörighet skall bedömas enligt domstolslandets lag. En sådan lösning är tydligen möjlig, när fråga är om en konvention mellan stater vilkas forumregler i det stora hela överensstämmer eller där den bristande överensstämmelsen i vart fall icke giver uttryck åt någon väsentligen skiljaktig uppfattning i fråga om grunderna för domstols behörighet. Med hänsyn till den i det stora flertalet processlagar framträdande tendensen att till förmån för egna medborgare eller i det egna landet bosatta personer bereda detta lands domstolar en mer eller mindre utsträckt behörighet i mål mot svarande som är utländsk medborgare eller bosatt i utlandet, läser det emeller-

tid i allmänhet visa sig erforderligt, att en kompetensregel av nu berörda innebörd kompletteras med bestämmelser enligt vilka en fördragsslutande stat, såvitt angår förhållandet till den andra staten, utfäster sig att avstå från behörighet i fall då densamma skulle vara grundad uteslutande i karendens förhållande till processlandet, såsom att karenden är medborgare i detta land eller där har hemvist, eller i svarandens egenskap att vara utlänning eller bosatt i utlandet. Likaså måste undantag göras för det fall att behörighet grundas uteslutande på det förhållandet att svaranden har egendom i domstolslandet.

Nu angivna sätt för lösningen av kompetensfrågan har kommit till användning i 1861 års numera upphävda konvention mellan Sverige och Danmark samt i en mellan Belgien och Nederländerna år 1925 avslutad konvention i ämnet.

Det torde emellertid vara klart, att en lösning av kompetensfrågan som förutsätter en inskränkning i de inre forumreglerna innebär en så betydande olägenhet att densamma i varje fall lärer kunna komma i betraktande allenast såvitt angår förhållandet mellan länder med mycket nära förbindelser.

En annan lösning av frågan om den internationella domstolsbehörigheten, som också diskuterats, innebär, att spörsmålet huruvida den utländska domstolen skall erkännas såsom behörig skall bedömas enligt forumregler svarande mot dem som gälla enligt lagen i det land där domen åberopas. Icke heller denna lösning synes utan förbehåll kunna godtagas. Såsom nyss framhållits, utmärkes det stora flertalet processlagar av en tendens att tillägga det egna landets domstolar en mycket vidsträckt behörighet. Av det förhållandet att ett lands lag för visst fall tillägger inhemsk domstol behörighet lärer sålunda icke kunna slutas, att man i detta land alltid kan vara beredd att under motsvarande omständigheter medgiva behörighet åt utländsk domstol. Väljes en regel av nu angivna innebörd, torde sålunda i fråga om erkännande av den främmande jurisdiktionens behörighet undantag krävas med hänsyn till ungefärligen samma fall i vilka enligt den först omnämnda lösningen de fördragsslutande parterna skulle vara förpliktade att avstå från behörighet för sina egna domstolar.

I vissa överenskommelser i ämnet har frågan lösts på så sätt, att domstolslandets behörighet erkännes, så snart den icke är utesluten enligt de regler angående internationell domstolskompetens som äro antagna i den andra staten. Denna regel har upptagits i en vid Haagkonferensen för internationell privaträtt under dess sammanträde år 1925 utarbetad konventionsmodell, som i viss mån tjänat till mönster för åtskilliga därefter ingångna överenskommelser i ämnet. Förutsättningen för att en regel av nu anförda innebörd skall kunna godtagas är emellertid tydligen, att de fördragsslutande staternas processlagar över huvud förutsätta, att främmande domar kunna erkännas; i motsatt fall lärer nämligen en uteslutande behörighet för den egna jurisdiktionen få anses föreligga, så snart över huvud forum finnes enligt den interna lagen.

Med hänsyn till nu anförda förhållanden har kompetensfrågan i de överenskommelser i ämnet som på senare tid avslutats i allmänhet lösts på det sätt, att i överenskommelsen uttryckligen fastställts vilka fora som skola er-

kännas såsom internationellt behöriga, utan att dock de fördragsslutande staterna förpliktats att genomföra några inskränkningar i de enligt den interna processlagen fastställda behörighetsreglerna.

Vid avfattandet av den mellan de nordiska staterna avslutade konventionen har man utgått från att, i fall där svaranden inställt sig och ingått i svaromål, några bestämmelser om den internationella behörigheten icke vore av nöden. Endast i avseende å treskodomar (uteblivelsesdomar) innefattar nämnda konvention dylika behörighetsregler, innebärande i stort sett, att svaranden, såframt han ej genom särskild förbindelse underkastat sig domstolens kompetens, måste vara domicilierad i det land där domen meddelats eller på visst annat sätt anknuten till detta land. Vid uppgörande av det föreliggande förslaget har man funnit sig föranlåten att av hänsyn till schweizisk lagstiftning giva hithörande bestämmelser en annan uppställning. De behörighetsregler förslaget innehåller hava nämligen avseende icke blott å treskodomar utan å domar över huvud; men då enligt förslaget den internationella behörigheten utan vidare erkännes i alla de fall där svaranden utan förbehåll ingått i svaromål, och för andra fall skola gälla väsentligen samma regler som enligt den nordiska konventionen, kan skillnaden mellan denna och förslaget sägas vara huvudsakligen formell.

Beträffande de i artikeln innefattade behörighetsreglerna må till en början framhållas att, såsom av redaktionen framgår, den prövning av behörigheten som kan ifrågakomma ej får avse, huruvida just den ifrågavarande domstolen ägt sådan behörighet, utan endast huruvida kompetens i det föreliggande fallet tillkommit domstol tillhörande den ifrågavarande statens jurisdiktion betraktad såsom helhet. Då vid yrkande om erkännande eller verkställighet av dom orten för svarandens hemvist åberopas som grund för domstolens behörighet enligt konventionen, får prövningen sålunda endast avse, huruvida svaranden haft hemvist i domstolslandet, men däremot icke frågan huruvida han haft hemvist å ort inom domstolens jurisdiktionsområde. Har t. ex. domstol grundat sin behörighet på att den utgör forum contractus, skall domen — ehuru detta slag av forum icke erkännes enligt konventionen — ändock anses vara av behörig domstol meddelad, så framt svaranden haft hemvist i domstolslandet. Det ligger emellertid i sakens natur, att i de fall då grunden för domstolslandets behörighet är, att svaranden underkastat sig viss särskild domstols kompetens (jfr första stycket av artikeln, punkt 2:o) behörigheten måste anses knuten till just denna domstol.

Beträffande de fora som enligt konventionen skola erkännas torde följande böra anföras.

1:o När fråga är om svarande som är fysisk person, skall den domstol som meddelat domen anses behörig, om svaranden haft sitt verkliga hemvist i domstolslandet vid tiden för målets anhängiggörande. Såsom av avfattningen framgår, få legala bestämningsgrunder för hemvist ej bliva avgörande vid bedömandet av fråga huruvida hemvist i konventionens mening föreligger. Detta är av så mycket större betydelse som vissa skiljaktigheter föreligga

mellan svensk och schweizisk rätt med hänsyn till det legala hemvistbegreppet. Enligt schweizisk rätt (Zivilgesetzbuch, Art. 25) gäller sålunda, *att* mannens hemvist skall anses även som hustruns, med mindre hans hemvist är okänt eller hustrun är lagligen berättigad att leva skild från mannen, *att* föräldrarnas hemvist skall anses såsom hemvist för de barn som stå under deras vårdnad («Gewalt»), *samt att* såsom omyndigs hemvist skall anses orten där förmynderskapsmyndigheten har sitt säte. För åstadkommande av en så långt möjligt överensstämmande tillämpning av bestämmelsen har det ansetts vara av nöden att uttryckligen i konventionen angiva vad som enligt densamma bör förstås med svarandens verkliga hemvist. Såsom sådant skall enligt förslaget anses den ort å vilken svaranden är boende med avsikt att stadigt kvarstanna. Förhandlingsombuden dela ej den av lagrådet uttalade farhågan att denna bestämmelse skall uppfattas såsom otillämplig i det fall att svaranden vid målets anhängiggörande väl var fast bosatt å viss ort men redan vid detta tillfälle beslutit sig för att om någon tid avflytta därifrån. *Att*, såsom av lagrådet även ifrågasatts, vinna enighet om att utesluta varje bestämning av begreppet verkligt hemvist torde numera möta svårigheter och synes ej heller vara av omständigheterna påkallat.

När en juridisk person är part, skall enligt konventionsförslaget domstolens behörighet vara beroende av att parten hade sitt säte i domstolslandet.

2:o I likhet med vad som, även beträffande tredskodom, gäller enligt den nordiska konventionen, skall enligt förslaget domstols behörighet erkännas i det fall att svaranden utfäst sig att svara vid den domstol av vilken domen sedermera givits.

Såsom av bestämmelsens avfattning framgår, måste en klar och otvetydig utfästelse från svarandens sida föreligga. En fakturaklausul — en bland de tryckta kontraktsvillkoren upptagen bestämmelse enligt vilken viss domstol, vanligen domstol å säljarens hemort, skall anses behörig i fråga om tvister härflytande ur kontraktet — eller en bestämmelse i kontrakt att viss ort skall anses såsom uppfyllelseort, varigenom t. ex. enligt tysk rätt behörighet anses grundad för domstol å denna ort, kunna sålunda icke godtagas såsom bevis för att utfästelse i konventionens mening föreligger.

3:o Med uttrycklig utfästelse att svara inför den domstol av vilken domen meddelats har enligt förslaget likställts den omständigheten att svaranden utan förbehåll ingått i huvudsakligt svaromål.

Ett förbehåll av den art som med bestämmelsen åsyftas föreligger icke blott då svaranden framställer formlig invändning om domstolens behörighet — en sådan invändning skulle tydligen sakna mening, om domstolen är behörig enligt processlandets interna forumbestämmelser — utan även i det fall att svaranden, innan han inlåter sig i svaromål, tillkännagiver, att han endast såvitt angår processlandet underkastar sig domstolens behörighet, och alltså bestrider, att verkan utanför detta land tillägges domen. Att den bestämmelse av samma lydelse som förekommer i den mellan Schweiz och Tyska riket avslutade konventionen i ämnet bör förstås på detta sätt har uttryckligen uttalats i ett vid förhandlingarna om nämnda konvention upprättat protokoll.

Även utan sådant uttalande lär emellertid vara uppenbart, att förslaget har enahanda innebörd.

Ett förbehåll av nu nämnda innebörd äger betydelse närmast för det fall att svaranden, utan att i fråga om sin egendom i hemlandet vilja underkasta sig främmande jurisdiktion, anser sig böra ingå i svaromål med hänsyn till de speciella intressen han kan äga att tillvarata i den andra fördragsslutande staten.

4:o Enligt konventionen är vidare domstol i fördragsslutande stat behörig i fråga om genkärsmål, såvitt målen med varandra äga gemenskap. Någon invändning synes icke kunna riktas mot att kärande, som vid svarandens forum kräver rätt gentemot denne, därmed även med internationell-rättslig verkan anses underkastad förpliktelse att svara i tvist som sammanhänger med den instämnda saken.

5:o. Det under denna punkt avsedda fallet att svaranden, utan att hava hemvist i domstolslandet eller, såvitt angår juridisk person, där hava sitt säte, i detta land driver rörelse i form av handelsföretag, industriell anläggning eller filial, saknar med hänsyn till den svenska lagstiftningens ståndpunkt praktiskt intresse för Sveriges del. Det enda av här avsedda fall som, såvitt angår Sverige, synes kunna hänföras under denna punkt — att utländsk försäkringsanstalt här driver rörelse — inrymmes nämligen även under nästföljande punkt. Då det emellertid måste anses naturligt och rimligt, att domstol i det land där rörelsen drives under här avsedda omständigheter erkännes såsom behörig, har man å svensk sida ansett sig kunna godtaga denna från schweizisk sida föreslagna bestämmelse.

6:o. Domstol i den andra fördragsslutande staten skall vidare erkännas såsom behörig, då svaranden inom den stats område i vilken domen givits ägt ombud som han enligt lagen i denna stat var pliktig att där hava och talan avsett tvist, härflytande ur verksamhet som svaranden där utövat.

Enligt svensk lag finnes skyldighet stadgad för den som ej är boende i riket att här hava fast ombud jämlikt 4 § patentförordningen, enligt vilken bestämmelse den som ej är boende inom riket skall vid patentansökan foga fullmakt för här bosatt ombud att i allt vad patentet angår svara för honom. Detsamma gäller enligt förordningens 13 §, om patenthavare flyttar utrikes eller patenträtt övergår å person som ej är bosatt inom riket. Enligt lagen den 24 juli 1903 om utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse är förutsättningen för sådan rätt, bland annat att rörelsen drives genom en här i riket bosatt generalagent såsom syssloman.

I schweizisk lagstiftning saknas motsvarighet till nu anförda bestämmelser.

Enligt den nordiska konventionen erkännes i fall som nu avses domstolens behörighet, jämväl när fråga är om dom mot utebliven svarande, och det har från svensk sida ansetts vara av vikt, att detta fall även enligt denna konvention inbegripes bland de fall då domstol skall anses behörig.

7:o. När dom avser förpliktelse på grund av lagstridig gärning som begåtts i domstolslandet och den som begått gärningen under vistelse därstädes personligen fått del av stämningen, skall den domstol som dömt i saken erkännas

såsom behörig. För att bestämmelsen skall äga tillämpning är icke erforderligt, att gärningen är av beskaffenhet att föranleda straffrättsligt ansvar. Varje handling genom vilken utomobligatorisk skada vållas och som medför skadeståndsplikt faller sålunda under bestämmelsen. Med förpliktelse på grund av sådan gärning skall enligt förslaget likställas sådan förpliktelse som har sin grund i olyckshändelse i följd av trafik med fortskaffningsmedel av vad slag som helst. Sist anförda bestämmelse har tillkommit med hänsyn främst till den lagstiftning om utvidgad ansvarighet för skada till följd av automobiltrafik som gäller såväl i Sverige som Schweiz. Då även beträffande trafik med andra fortskaffningsmedel motsvarande regler gälla eller kunna förväntas bliva införda, har emellertid åt bestämmelsen givits en sådan avfattning att den avser trafikolyckor över huvud.

Även i denna punkt har konventionsförslaget motsvarighet i den nordiska konventionen.

8:o. Slutligen skall enligt förslaget behörighet tillerkännas domstol i fördragsslutande stat, därest enligt internationell överenskommelse som ej själv innehåller bestämmelser om erkännande och verkställighet av domar sådan behörighet tillkommer domstolen.

Bestämmelser av här åsyftad innebörd förekomma dels i den i Warschau den 12 oktober 1929 avslutade konventionen rörande fastställande av vissa gemensamma bestämmelser i fråga om internationell luftbefordran, dels i den i Rom den 29 maj 1933 avslutade konventionen rörande fastställande av vissa gemensamma bestämmelser i fråga om skada som av luftfartyg å marken förorsakats tredje man. Enligt artikel 28 i förstnämnda konvention skall sålunda talan om sådan ansvarighet som avses i konventionen föras inom fördragsslutande parts område, enligt kändans val, antingen där fraktföraren har sitt hemvist, där hans huvudkontor eller det kontor finnes genom vars medverkan fraktavtalet slutits, eller ock å bestämmelseorten. Enligt artikel 16 i den senare anförda konventionen skall enligt kändans val talan om skadestånd anhängiggöras inför domstol i fördragsslutande stat å ort där svaranden har sitt hemvist eller där skadan inträffat, dock med bibehållen rätt för den skadade att omedelbart rikta sin talan mot försäkringsgivare, därest sådan talan kan föras.

Schweiz är fördragsslutande part såvitt angår den först nämnda av dessa konventioner och frågan om Sveriges anslutning till samma konvention är för närvarande föremål för prövning.

Beträffande ämnen av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur hava förut anförda regler för erkännande av domstols behörighet icke ansetts kunna vinna tillämpning. Det skulle t. ex. vara direkt stridande mot allmänt antagna rättsgrundsatser, om i mål som angår sådant ämne främmande domstols behörighet skulle erkännas endast på den grund att svaranden underkastat sig dess kompetens.

I fråga om dom i sådant ämne har i stället fastslagits, att domstol i den stat där domen givits skall erkännas såsom behörig, därest under motsvarande

omständigheter behörighet finnes hava tillkommit domstol i den stat i vilken domen åberopas. Vid den prövning som sker i denna stat skall sålunda undersökas, huruvida målet har sådan anknytning till domstolslandet, att domstol i den stat där domen åberopas enligt där gällande forumregler varit behörig att under motsvarande förhållanden upptaga målet.

Såsom av lagrådet erinrats, leder denna bestämmelse till att schweizisk domstol i visst fall kommer att här i riket erkännas såsom behörig i större utsträckning än vad som enligt nu gällande svensk lag är fallet i fråga om främmande domstolar i allmänhet. På grund av bestämmelsen, jämförd med stadgandet i 6 kap. 2 § lagen den 8 juli 1904 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap, sådant detta lagrum lyder enligt lag den 23 mars 1934, måste sålunda schweizisk domstols behörighet i mål angående äktenskapsskillnad och hemskillnad här erkännas, så snart käranden är schweizisk medborgare och sedan minst ett år har hemvist i Schweiz och följaktligen oberoende av huruvida de villkor i övrigt äro uppfyllda som eljest enligt nämnda lag — 3 kap. 5 §, jämförd med 3 kap. 1 § och 6 kap. 2 § första stycket — fordras för att utländsk domstols behörighet i sådant mål skall erkännas. Denna avvikelse med hänsyn till erkännande av schweiziska domar från bestämmelserna i 1904 års internationella äktenskapslag torde emellertid icke kunna giva anledning till någon betänklighet ur principiell synpunkt och än mindre till någon olägenhet i sak. Härvid må framhållas, att som villkor för domens erkännande enligt bestämmelsen i konventionens artikel 4 punkt 3. kräves, att domen i materiellt avseende ej är grundad på lag vars bestämmelser i ämnet äro stridande mot den lag som skolat vinna tillämpning enligt den i Sverige gällande internationella privaträtten. Härigenom kommer, såsom även av lagrådet framhållits, den praktiska betydelsen av den föreslagna utsträckningen av schweiziska domstolars behörighet att väsentligen reduceras.

Artikel 6.

Såsom förut framhållits, måste en fördragsmässig reglering av frågan om erkännande och verkställighet av domar i princip bygga på att någon ny prövning av domen i materiellrättsligt avseende icke kan medgivas. I överensstämmelse med denna grundsats fastslås i konventionsförslaget, att den sak som avgjorts genom dom i den ena av de fördragsslutande staterna endast får underkastas prövning med hänsyn till frågan huruvida de enligt konventionen fastställda villkoren för domens giltighet äro uppfyllda. Sålunda må exempelvis, när frågan gäller dom i äktenskapsskillnadsmål, ej undersökas, huruvida den omständighet, som enligt domen utgör anledning till skillnaden, verkligen förelegat. Huruvida åter denna omständighet utgör skillnadsgrund, får i den stat där domen åberopas prövas med tillämpning av där rådande internationellt privaträttsliga grundsatser (art. 4 punkt 3); och i den mån för konstaterande av att de i konventionen stadgade villkoren för domens giltig-

het äro uppfyllda kräves att fastslå en eller annan faktisk omständighet (exempelvis ett faktum som är av betydelse för fastställande av parts domicil), möter ej hinder för att denna omständighet bedömes annorlunda än till äventyrs skett i domen och av sådan anledning erkännande vägras.

Artikel 7.

Enligt denna artikel skall den omständigheten att talan i visst mål veterligen redan är anhängig vid domstol i den ena staten medföra skyldighet för domstol i den andra staten, vid vilken talan i samma sak väckes, att ex officio visa målet ifrån sig, därest domstol i den förra staten enligt konventionen var behörig att upptaga målet. Någon uttrycklig bestämmelse i denna fråga innehåller icke den mellan de nordiska staterna avslutade konventionen i ämnet. Då rättskraft tillerkännes dom som meddelas av en enligt konventionen i målet behörig domstol, torde emellertid därav följa, att anhängighet vid sådan domstol medför verkan av litispensens. I motsatt fall skulle två särskilda, kanske mot varandra stridande domar komma att föreligga, vilka båda äga rättskraft.¹

Artiklarna 8—10.

I föregående artiklar hava bestämmelser upptagits om erkännande av domar. Enligt artikel 8 skall dom, som meddelats i den ena staten och enligt konventionen är gällande i den andra staten, på ansökan av part verkställas i denna stat. Självfallet förutsättes härvid att domen innefattar en förpliktelse för den tappande parten att fullgöra en prestation som kan utkrävas genom tvångsmedel.

Frågan huruvida en dom skall erkännas såsom rättskraftig i den andra staten kan tydligen bliva föremål för bedömande av vilken som helst domstol eller administrativ myndighet, som får att pröva en sak i vilken utgången kan vara beroende av det i den främmande rättegången träffade avgörandet. För att dom meddelad i en av de fördragsslutande staterna skall kunna bringas i verkställighet i den andra staten, förutsättes däremot ett av behörig myndighet i denna senare stat meddelat beslut om verkställighet.

I Sverige tillkommer enligt konventionsförslaget Svea hovrätt behörighet att meddela beslut om verkställighet. I Schweiz tillämpas i fråga om behörighet att meddela beslut om verkställighet och om förfarandet i dylikt ärende, såvitt domen avser förpliktelse att gälda penningar eller att ställa säkerhet, bestämmelserna i förbundslagstiftningen angående utmätning för gäld och angående konkurs (förbundslagen den 11 april 1889 jämte följd författningar) och eljest de bestämmelser angående förfarandet som gälla i den kanton där verkställighet ifrågakommer.

Enligt den mellan de nordiska staterna avslutade konventionen i ämnet har i Sverige behörighet att meddela beslut om verkställighet tillagts överexekutor.

¹ Jfr Kallenberg: Svensk civilprocessrätt I, 2 uppl., s. 120 samt Lagberedningens förslag angående vissa internationella rättsförhållanden III s. 29.

För en sådan anordning finnas goda skäl, när fråga är om en överenskommelse med stater vilkas rättsordningar förete en väsentlig gemenskap med svensk rätt och om vilkas rättsliga institutioner en mera allmän kännedom här måste förutsättas vara för handen. När det gäller konventioner med stater i fråga om vilka dessa förutsättningar icke föreligga, är det däremot givet, att för bedömandet av frågan om villkoren för medgivande av verkställighet av utländsk dom erfordras en förtrogenhet med främmande rättsprinciper som icke kan påräknas hos alla överexekutorer. Nu anförda synpunkter hava föranlett, att uppgiften att meddela beslut om verkställighet ansetts böra tilläggas Svea hovrätt.

Enligt den nordiska konventionen skall beslut huruvida verkställighet skall meddelas i allmänhet fattas utan motpartens hörande; endast när särskilda skäl föreligga, må sålunda tillfälle till yttrande beredas denne. Enligt det nu föreliggande konventionsförslaget är frågan huruvida motparten skall höras helt och hållet lämnad öppen. De svenska delegerade hava funnit övervägande skäl tala för att i Sverige beslut i ärende angående verkställighet icke bör få fattas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökningsen. En föreskrift av motsvarande innehåll finnes i lagen om utländska skiljeavtal och skiljedomar, och de skäl som föranlett ifrågavarande bestämmelse torde med samma styrka göra sig gällande i detta fall. Härvid är för övrigt att märka, att enligt det i varje fall övervägande antalet konventioner mellan främmande stater i detta ämne exequatursförfarandet har en kontradiktorisk karaktär. I den lag som bör utfärdas i syfte att här i riket genomföra konventionens bestämmelser torde sålunda böra upptagas ett stadgande av innehåll att ansökan om verkställighet ej må bifallas utan att motparten haft tillfälle att svara. Förfarandet bör sålunda icke äga den summariska karaktär som enligt den nordiska konventionen.

Beträffande sättet för vinnande av verkställighet i Schweiz skola enligt konventionen, såsom redan nämnts, bestämmelserna i förbundslagen den 11 april 1889 angående utmätning för gäld och angående konkurs tillämpas, såvitt domen avser förpliktelse att gälda penningar eller ställa säkerhet. I sådant fall kan i allmänhet utmätning äga rum efter direkt framställning till vederbörande exekutionsmyndighet. Därest gäldenären i viss ordning framställer jäv (*Rechtsvorschlag*, *opposition*) mot kravet, måste emellertid saken underkastas prövning i judiciell väg. I de fall åter, då domen avser fullgörandet av annan prestation än att gälda penningar eller att ställa säkerhet, regleras verkställighetsproceduren av kantonala lagbestämmelser, enligt vilka en kontradiktorisk förhandling undantagslöst synes äga rum.

I artikel 10 hava föreskrifter upptagits rörande de handlingar som skola förebringas vid ansökan om verkställighet. Någon motivering torde dessa föreskrifter icke kräva.

I fråga om sättet för verkställigheten är enligt sakens natur lagen i verkställighetslandet tillämplig. Därest dom eller förlikning skulle innehålla bestämmelser om tvångsmedel, kan följaktligen en dylik bestämmelse ej vinna tillämpning. I motsats till vad som är fallet enligt den nordiska konventio-

nen, har detta icke ansetts behöva uttryckligen angivas i konventionsförslaget. Med hänsyn till att lagen om erkännande och verkställighet av dom, som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge, i överensstämmelse med den nordiska konventionen, innehåller en uttrycklig bestämmelse i denna fråga, har däremot för undanröjande av möjlighet till missuppfattning en bestämmelse härom upptagits i det av konventionen föranledda lagförslaget.

Artikel 11.

Från konventionens tillämpningsområde har det befunnits nödvändigt att undantaga vissa ämnen, vilkas speciella karaktär medför, antingen att beslut i dessa ämnen ansetts överhuvud icke kunna erhålla verkan utanför domstolslandets territorium, eller i varje fall att de i konventionen fastställda reglerna icke ansetts ägnade att lösa spörsmålet om villkoren för erkännande och verkställighet av sådana beslut.

Undantag hava sålunda gjorts i fråga om konkurs och ackordsförhandling utan konkurs, däri inbegripen frågan om ogiltighet av avtal som slutits av konkursgäldenären.

Någon närmare motivering torde detta undantag icke kräva. En reglering av konkursens internationella verkningar förutsätter beaktande av en mångfald delvis mycket komplicerade spörsmål, som var för sig fordra en speciell lösning, och beträffande vilka de i denna konvention använda reglerna icke generellt låta sig tillämpa. I den mellan de nordiska staterna avslutade konventionen i föreliggande ämne har också detta område undantagits och i stället gjorts till föremål för en särskild konvention.

Avfattningen av bestämmelsen i denna fråga skiljer sig något från den som beträffande motsvarande ämne valts i den nordiska konventionen. Innebörden av de båda bestämmelserna lärer emellertid vara densamma. Sålunda är det givet, att överhuvud samtliga på konkursdomares eller konkursdomstols prövning beroende frågor falla under den i förslaget upptagna bestämmelsen.

Utanför konventionens tillämpningsområde falla vidare — i överensstämmelse med vad som gäller den nordiska konventionen i ämnet — dom eller förlikning, som avser äganderätt eller annan rätt till fast egendom utom den stats område i vilken domen meddelats. Såsom internationellt behörig domstol i dylik tvist har nämligen endast *forum rei sitae* ansetts kunna erkännas. I den inre svenska rätten har samma uppfattning kommit till uttryck därigenom att skyldighet ålagts domstol att oberoende av parts invändning avvisa talan som anhängiggöres vid annat forum. När det gäller internationellrättsliga förhållanden, föreligga särskilt starka skäl för att upprätthålla principen om *forum rei sitae* såsom uteslutande behörigt. I tvister av detta slag kan, enligt vad allmänt är erkänt, tillämpning av annan lag än *lex rei sitae* ej komma i fråga, och när det gäller avgöranden i dylik tvist, erfordras tydligen en kännedom om ett lands fastighetslagstiftning och överhuvud angående fastighetsväsendet, som icke kan påräknas hos domstol i ett främmande land. Även frågor rörande obligatoriskt åtagande att träffa förfogande om rätt till

fastighet — såsom angående fullgörande av åtagande att utfärda överlåtelsehandling eller om skadestånd för åsidosättande av dylikt åtagande — falla, jämväl i överensstämmelse med vad som gäller enligt den nordiska konventionen, utanför konventionsförslaget. I enlighet med vad som anförts i motiven till den nordiska konventionen, kan det nämligen icke anses rimligt, vare sig att en stat som fränkänner dylikt åtagande varje rättsverkan skulle nödgas medverka till verkställande av en dom, varigenom beträffande en inom denna stat belägen fast egendom åtagandets åsidosättande förklaras medföra skadestånd, eller tvärtom att en stat, enligt vars lagstiftning åtagande av denna art betraktas såsom bindande, skulle, när i avseende å en fastighet inom denna senare stats område domstol i annat land tillämpat en princip av motsatt innebörd, vara förpliktad att låta domen lända till efterrättelse.

Det lär följa av sakens egen natur, att nu anförda undantagsbestämmelse saknar tillämplighet när fråga är om dom eller förlikning som angår tvist av familjerättslig eller arvsrättslig art. På grund av ett från schweizisk sida därom framställt yrkande har detta uttryckligen utsagts i konventionstexten. Har sålunda i den ena staten genom dom eller förlikning i familjerättsligt eller arvsrättsligt ämne avgörande träffats angående rätt till fast egendom i den andra staten, skall domen eller förlikningen lända till efterrättelse i denna stat, förutsatt att den överhuvud uppfyller de villkor som gälla i fråga om giltigheten av dom eller förlikning i familjerättsliga och arvsrättsliga ämnen.

Såsom även framhålles i motiven till den mellan de nordiska staterna avslutade konventionen i ämnet, kunna också fall förekomma, då oberoende av särskilt förbehåll på grund av en rättighets natur fastställande av dess existens eller icke-existens måste anses förbehållet domstol i en viss stat. Har t. ex. i den ena fördragsslutande staten meddelats patent, beviljats inregistrering av varumärke eller inskrivning i handelsregister eller liknande åtgärd som med hänsyn till sin verkan — i vart fall omedelbart — är strängt territoriellt begränsad, saknar en i den andra staten i sådan sak meddelad dom betydelse för frågan om giltigheten eller rättsverkningarna av åtgärden. Däremot är det icke uteslutet, att frågan om verkningarna av ett i den ena staten meddelat patent eller av där företagen inskrivningsåtgärd kan få betydelse för rättsförhållanden som skola bedömas i den andra staten; sålunda kan frågan om skadestånd för intrång i ett svenskt patent komma under prövning vid domstol i Schweiz, och en i sådant mål meddelad dom faller då under konventionen.

Artikel 12.

I överensstämmelse med vad som gäller i fråga om den mellan de nordiska staterna avslutade konventionen i ämnet, skall den nu föreslagna konventionen ej äga tillämpning å dom som meddelats eller förlikning som stadfästs före dess ikraftträdande. Såsom i motiven till den nordiska konventionen framhållits, är ett förbehåll av denna innebörd motiverat med hänsyn till att en parts sätt att förhålla sig i en vid främmande domstol mot honom anhängiggjord rättegång — hans tilläventyrs summariska försvar eller hans uteblivande

från domstolen — kan hava berott på hans antagande att domen skulle komma att sakna verkan i hans hemland. Skäl av liknande art kunna tydligen anföras, när fråga är om förlikning som stadfästs av främmande domstol.

Artikel 13.

Vad angår frågan om erkännande och verkställighet av skiljedomar äro både Sverige och Schweiz fördragsslutande parter i den i Genève den 26 september 1927 avslutade konventionen i detta ämne. Avsikten är, att nämnda konvention i allt väsentligt fortfarande skall reglera förhållandet mellan de båda länderna, dock att vissa inskränkande föreskrifter i konventionens artikel 1 icke ansetts böra upprätthållas. Enligt nämnda artikel är konventionens tillämplighet begränsad till skiljedom vilken, på grund av sådant skiljeavtal eller sådan skiljedoms klausul som avses i det i Genève den 24 september 1923 för undertecknande framlagda protokollet angående skiljedoms klausuler, meddelats mellan personer vilka äro underkastade jurisdiktionen i någon av de fördragsslutande staterna. Det i nu anförda bestämmelse åsyftade protokollet äger tillämpning endast å sådant skiljeavtal och sådan skiljedoms klausul som slutits mellan parter vilka äro underkastade jurisdiktion i olika stater bland de fördragsslutande. Denna inskränkning i Genèvekonventionens tillämplighet med avseende å parternas egenskap att vara underkastade jurisdiktionen i olika fördragsslutande stater har, såvitt angår förhållandet mellan Sverige och Schweiz, ansetts icke böra upprätthållas. Så mycket mera anledning har från svensk sida funnits att ställa sig på denna ståndpunkt, som lagen den 14 juni 1929 om utländska skiljeavtal och skiljedomar äger tillämpning oavsett i vilket land parterna i skiljeavtalet eller skiljedomsförfarandet äro medborgare eller hava hemvist.

I fråga om behörigheten att meddela beslut om verkställighet av skiljedomar och om skyldigheten att vid ansökan om sådan verkställighet förebringa styrkt översättning till verkställighetslandets språk skola enligt förslaget samma bestämmelser gälla som beträffande verkställighet av dom eller förlikning.

Anmärkas må, att med anledning av en av lagrådet framställd anmärkning en i det förberedande konventionsförslaget i andra stycket av denna artikel förekommande hänvisning till artikel 10 tredje stycket rättats till att avse sista stycket av nämnda artikel. Av lagrådet har ifrågasatts, att hänvisningen i artikel 13 andra stycket borde avse jämväl de i artikel 10 tredje stycket meddelade bestämmelserna angående legalisering av handlingar som skola förebringas i samband med ansökan om verkställighet av domar. I betraktande av att ifrågvarande bestämmelser lära sakna tillämplighet, när fråga är om skiljedomar, har emellertid någon ändring i detta hänseende ej vidtagits.

Artikel 14.

I denna artikel uttalas, att genom konventionen ej göres ändring i de bestämmelser om domstols behörighet och verkställighet av domar, vilka upptagits i överenskommelser beträffande vissa särskilda ämnen. De överenskommel-

ser som här avses äro den i Haag den 17 juli 1905 avslutade konventionen angående vissa till civilprocessen hörande ämnen av internationell natur, med vilken i det hänseende varom nu är fråga lagen den 6 mars 1899 om verkställighet i visst fall av utländsk domstols beslut överensstämmer, samt de i Bern den 23 oktober 1924 avslutade konventionerna angående godsbefordring å järnväg och angående befordring å järnväg av resande, vilka ligga till grund för lagen den 22 december 1927 i anledning av Sveriges anslutning till de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg samt angående befordring å järnväg av resande och resgods.

Förslag till lag om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz.

Det åtagande i förhållande till Schweiz som en ratifikation av en i överensstämmelse med förslaget avfattad konvention skulle innefatta lärer för sitt genomförande förutsätta, att konventionens bestämmelser, såvitt de avse erkännande och verkställighet i Sverige av schweizisk dom eller förlikning, utfärdas i form av lag.

Det förslag till lag som för att tjäna nu angivna syfte utarbetats av de svenska förhandlingsombuden har, både med hänsyn till avfattning och innehåll, kunnat nära ansluta sig till konventionen. Någon närmare motivering av de särskilda bestämmelserna i förslaget lärer därför ej vara erforderlig. Endast följande erinringar torde vara påkallade.

Av skäl som närmare utvecklats i motiven till artiklarna 8—10¹ hava i lagförslaget upptagits bestämmelser av innehåll att ansökan om verkställighet av schweizisk dom eller förlikning ej må bifallas utan att motparten haft tillfälle att därå svara (10 §), samt att vid verkställighet av dom eller förlikning skall med visst förbehåll gälla vad om svensk domstols lagakraftvunna dom är stadgat, och att följaktligen vad domen eller förlikningen må innehålla om tvångsmedel ej skall vinna tillämpning (11 §).

Erinras må ock, att bestämmelserna i konventionens artikel 13 angående erkännande och verkställighet av skiljedomar, såsom framhållits i motiven till denna artikel,² täckas av redan nu gällande lagbestämmelser i ämnet.

Då tiden för konventionens ikraftträdande icke kan på förhand bedömas, har enligt övergångsbestämmelsen dagen för den föreslagna lagens ikraftträdande gjorts beroende av Konungens förordnande. Övergångsbestämmelsen innehåller därjämte en mot bestämmelsen i konventionsförslagets artikel 12 svarande föreskrift att lagen ej är tillämplig å dom som meddelats eller förlikning som stadfästs före lagens ikraftträdande. I anslutning till artikel 14 i konventionsförslaget föreslås slutligen, att genom lagen ej göres ändring i vad är stadgat om giltighet eller verkställighet i vissa fall av utländsk domstols beslut.

¹ Sid. 34.

² Sid. 37.

Förslag till lag om erkännande och verkställighet av dom
som meddelats i Schweiz.

Det framgår i förslaget till Schweiz om en allmän lag om
erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz
att denna lag är utarbetad i enlighet med de principer som
utgör grund för den internationella rättens utveckling.

Det förslag till lag som för att tillämpa de principer som
utgör grund för den internationella rättens utveckling
har utarbetats i enlighet med de principer som utgör grund
för den internationella rättens utveckling.

Av detta som nämns i förslaget till Schweiz om en allmän lag
om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i
Schweiz framgår att denna lag är utarbetad i enlighet med
de principer som utgör grund för den internationella rättens
utveckling.

Det förslag till lag som för att tillämpa de principer som
utgör grund för den internationella rättens utveckling
har utarbetats i enlighet med de principer som utgör grund
för den internationella rättens utveckling.

Av detta som nämns i förslaget till Schweiz om en allmän lag
om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i
Schweiz framgår att denna lag är utarbetad i enlighet med
de principer som utgör grund för den internationella rättens
utveckling.

Det förslag till lag som för att tillämpa de principer som
utgör grund för den internationella rättens utveckling
har utarbetats i enlighet med de principer som utgör grund
för den internationella rättens utveckling.

BILAGOR.

B. I. V. G. O. R.

Förslag

till

Konvention mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar.

(Översättning.)

Projet
deFörslag
till

Convention entre la Suède et la Suisse relative à la reconnaissance et l'exécution de décisions judiciaires et de sentences arbitrales.

Konvention mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar.

Sa Majesté le Roi de Suède et

Hans Majestät Konungen av Sverige och

le Conseil Fédéral Suisse désireux de régler les rapports entre les deux Pays sur la reconnaissance et l'exécution des décisions judiciaires et des sentences arbitrales, ont résolu de conclure une Convention en cette matière et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir

Schweiziska Förbundsrådet, som finna önskvärt att ordna förhållandet mellan de båda länderna i fråga om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar, hava beslutat att i detta ämne avsluta en konvention och hava till sina befullmäktigade ombud utsett,

Sa Majesté le Roi de Suède:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Le Conseil Fédéral Suisse:

Schweiziska Förbundsrådet:

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

vilka, efter att hava delgivit varandra sina fullmakter, som befunnits i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

Article premier.

Artikel 1.

L'autorité des décisions de la juridiction contentieuse rendues dans l'un des Etats contractants en matière civile, y compris celles qui ont été rendues sur des conclusions de droit civil dans un procès pénal, sera reconnue dans l'autre Etat si lesdites décisions remplissent les conditions spécifiées par les articles suivants.

Domar, som i den ena av de fördragslutande staterna i rättegångsmål meddelats i ämnen av civil natur, däri inbegripna domar som i sådana ämnen meddelats i brottmål, vare gällande i den andra staten, där de uppfylla i följande artiklar stadgade villkor.

Article 2.

Artikel 2.

Seront considérées comme décisions judiciaires, au sens de la présente Con-

Såsom domar betraktas enligt denna konvention allmänna domstolars beslut

vention, les décisions rendues par les tribunaux ordinaires et statuant sur le fond du litige. Il en sera de même pour les condamnations aux frais et dépens du procès prononcées en conséquence de la décision statuant sur le fond. Seront aussi réputés tribunaux ordinaires, les autorités exécutives supérieures suédoises («Överexekutor»), en tant qu'elles statueront en matière de dettes reconnues par écrit («lagsökning»), ainsi que les tribunaux de commerce et les tribunaux de prud'hommes suisses.

Les transactions judiciaires seront assimilées, quant à leurs effets, aux décisions judiciaires.

Article 3.

Les décisions rendues en matière de séparation de biens, de séparation de corps et de divorce seront considérées comme décisions de la juridiction contentieuse, même si elles ont été rendues sur la requête des intéressés. Ne seront, par contre, en aucun cas, considérées comme décisions de la juridiction contentieuse les décisions rendues en matière de tutelle et d'interdiction.

Article 4.

La reconnaissance de l'autorité de la décision est subordonnée aux conditions suivantes:

1° que la décision émane d'une juridiction compétente selon les dispositions de l'article 5;

2° que la reconnaissance de la décision ne soit pas manifestement incompatible avec l'ordre public de l'Etat où la décision est invoquée;

3° que, lorsqu'il s'agit d'une décision rendue en matière d'état, de droit de famille ou de droit de succession, elle ne soit pas basée sur une loi dont les dispositions en la matière soient contraires à celles de la loi applicable d'après le droit international privé de l'Etat où elle est invoquée;

4° que la décision soit passée en force de chose jugée d'après la loi de l'Etat où elle a été rendue;

5° qu'en cas de jugement par défaut, l'acte ou la citation qui introduisait

som innebära avgörande av huvudsaken, så ock beslut angående ersättning för rättegångskostnad som meddelats i följd av dom i huvudsaken. Till allmänna domstolar skola hänföras svenska överexekutorer, när fråga är om utslag i lagsökningmål, ävensom schweiziska handelsdomstolar och yrkesskiljedomstolar.

Lika med dom gälle förlikning som stadfästs av domstol.

Artikel 3.

Beslut som meddelats i mål angående boskillnad, hemskillnad eller äktenskapskillnad skola anses såsom domar i rättegångsmål, ändå att de meddelats på ansökan. Beslut i förmynderskapsärenden skola däremot ej i något fall betraktas såsom domar i rättegångsmål.

Artikel 4.

Såsom villkor för erkännande av dom skall gälla:

1. att domstol i den stat i vilken domen meddelats ägt behörighet enligt bestämmelserna i artikel 5;

2. att erkännande av domen ej skulle vara uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen i den stat där domen åberopas;

3. att, såvitt domen angår ämne av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur, den ej grundats på lag, vars bestämmelser i ämnet äro stridande mot den lag som skolat vinna tillämpning enligt den internationella privaträtten i den stat där domen åberopas;

4. att domen vunnit laga kraft enligt lagen i det land där den meddelats; samt

5. att, såvitt fråga är om tredskodom, utebliven part antingen person-

l'instance ait été remis en temps utile à la partie défaillante, soit en mains propres, soit à son mandataire autorisé.

ligen eller genom befullmäktigat ombud i tid undfått del av stämningen.

Article 5.

La compétence de la juridiction de l'Etat où la décision a été rendue est établie, au sens de la présente Convention, dans les cas suivants:

1° lorsque, au moment de l'ouverture de l'action, le défendeur avait son domicile de fait ou, s'il ne s'agit pas d'une personne physique, son siège dans cet Etat, étant entendu que le domicile de fait est le lieu où le défendeur réside avec l'intention de s'y établir;

2° lorsque le défendeur s'était soumis, par convention expresse, à la compétence du tribunal qui a rendu la décision;

3° lorsque le défendeur est entré en matière sans réserve sur le fond du litige;

4° lorsqu'il s'agit d'une demande reconventionnelle connexe à la demande principale;

5° lorsque le défendeur, ayant sur le territoire de l'Etat où la décision a été rendue un établissement commercial ou industriel ou une succursale, y a été cité pour des contestations résultant de leur exploitation;

6° lorsque le défendeur, ayant sur le territoire de l'Etat où la décision a été rendue un représentant qu'il était tenu d'avoir d'après la loi dudit Etat, y a été cité pour des contestations résultant de son activité dans cet Etat;

7° lorsque la décision vise des obligations résultant d'un acte illicite commis par le défendeur dans l'Etat où la décision a été rendue et que la citation lui a été remise en mains propres pendant son séjour dans cet Etat, étant entendu que seront assimilées à ces obligations celles qui résultent d'accidents causés par l'emploi de tous moyens de transport;

8° lorsque la décision émane d'une juridiction prévue par une convention internationale, qui elle-même ne contient pas de dispositions sur la reconnaissance et l'exécution.

Artikel 5.

Domstol i den stat i vilken domen meddelats skall i följande fall anses behörig enligt denna konvention:

1. där svaranden vid tiden för målets anhängiggörande hade sitt verkliga hemvist eller, då fråga är om annan svarande än fysisk person, sitt säte i denna stat; och skall härvid med verkligt hemvist förstås den ort där svaranden är boende med avsikt att stadigt kvarstanna;

2. där svaranden uttryckligen förbundit sig att svara vid den domstol av vilken domen meddelats;

3. där svaranden utan förbehåll ingått i huvudsakligt svaromål;

4. där fråga är om genkärsmål som äger gemenskap med huvudkäröålet;

5. där svaranden inom den stat där domen meddelats innehar ett kommersiellt eller industriellt företag eller en filial och tvisten hänförde sig till denna rörelse;

6. där svaranden i den stat där domen meddelats haft ombud som han enligt lagen i denna stat var pliktig att där hålla och tvisten hänförde sig till rörelse som han där utövade;

7. där domen avser förpliktelse på grund av brottslig gärning, som svaranden begått i den stat där domen meddelats, och svaranden under vistelse i denna stat personligen fått del av stämningen; och skall härvid med sådan förpliktelse likställas förpliktelse som har sin grund i olyckshändelse i följd av trafik med fortskaffningsmedel av vad slag som helst;

8. där, enligt internationell överenskommelse som ej innehåller bestämmelser om erkännande och verkställighet, behörighet tillkom domstol i den stat där domen meddelats.

Les dispositions de l'alinéa ci-dessus ne s'appliquent pas en matière d'état, de droit de famille ou de droit de succession. La compétence du tribunal de l'Etat où la décision a été rendue sera reconnue en ces matières lorsque, dans des conditions analogues, la juridiction de l'Etat où elle est invoquée aurait été compétente.

Article 6.

Les autorités de l'Etat dans lequel la décision est invoquée se borneront à examiner si les conditions visées dans les articles précédents sont remplies. Pour cet examen, elles ne seront pas liées par les constatations rapportées dans la décision.

Article 7.

Les autorités judiciaires de l'un des deux Etats doivent se dessaisir des contestations portées devant elles, lorsque, à leur connaissance, ces contestations sont déjà pendantes devant un tribunal de l'autre Etat, pourvu que celui-ci soit compétent selon les règles de la présente Convention.

Article 8.

Les décisions rendues dans l'un des Etats contractants, dont l'autorité doit être reconnue sur le territoire de l'autre Etat en vertu des dispositions des articles précédents, seront, à la requête de l'une des parties, exécutées dans l'autre Etat.

Article 9.

En Suisse, la compétence et la procédure en matière d'exécution forcée sont réglées, si l'exécution a pour objet une somme d'argent ou des sûretés à fournir, par les dispositions de la législation fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite (loi fédérale du 11 avril 1889 et suppléments) et, dans les autres cas, par les dispositions de procédure du Canton où l'exécution doit avoir lieu.

En Suède, la demande d'exequatur sera adressée à la Cour d'appel de Stockholm (Svea hovrätt).

Vad förut i denna artikel är sagt skall icke äga tillämpning å dom som avser fråga av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur. I fråga om sådan dom skall domstolen i den stat där domen meddelats erkännas som behörig, där behörighet skulle hava under motsvarande omständigheter tillkommit domstol i den stat där domen åberopas.

Artikel 6.

Myndigheterna i den stat där domen åberopas äga endast pröva huruvida domen uppfyller i föregående artiklar stadgade villkor. De äro vid denna prövning icke bundna av det avgörande som träffats genom domen.

Artikel 7.

Anhängiggöres inför domstol i den ena av de fördragsslutande staterna talan i sak som veterligen redan är anhängig i den andra staten, skall domstolen visa målet ifrån sig, där domstol i den stat i vilken målet först anhängiggjorts var, enligt vad i denna konvention sägs, behörig att upptaga målet.

Artikel 8.

Dom, som meddelats i den ena av de fördragsslutande staterna och, enligt vad i föregående artiklar sägs, skall gälla i den andra staten, skall, på ansökan av part, verkställas i denna stat.

Artikel 9.

I Schweiz tillämpas i fråga om behörighet att meddela beslut om verkställighet och om förfarandet i sådant ärende, där domen avser förpliktelse att gälda penningar eller att ställa säkerhet, bestämmelserna i förbundslagstiftningen angående utmätning för gäld och angående konkurs (förbundslagen den 11 april 1889 jämte följd författningar), och eljest de bestämmelser angående förfarandet som gälla i den kanton där verkställighet ifrågakommer.

I Sverige skall ansökan om verkställighet göras hos Svea hovrätt.

Article 10.

La partie qui requiert l'exécution devra produire:

1° la décision en original ou en expédition authentique;

2° une pièce attestant que la décision est passée en force de chose jugée;

3° les procès-verbaux judiciaires ou d'autres pièces de nature à établir que les conditions prévues à l'article 5, alinéa premier, sont remplies;

4° en cas de jugement par défaut, l'original ou une copie certifiée conforme des pièces constatant que la partie défaillante a été citée conformément aux dispositions de l'article 4, 5°, ou, le cas échéant, de l'article 5, alinéa premier, 7°.

Si la demande d'exécution vise une transaction, elle devra être accompagnée d'une copie du procès-verbal certifiée conforme par l'autorité compétente et d'une pièce attestant que la transaction a été conclue devant un tribunal ou confirmée par celui-ci et qu'elle est exécutoire dans l'Etat où elle est intervenue.

Les documents visés ci-dessus seront en Suède, établis ou légalisés par la Chancellerie du Grand Gouverneur de Stockholm ou par une administration provinciale et

en Suisse, établis par les autorités compétentes et légalisés par la Chancellerie fédérale.

Toutes les pièces à produire devront être accompagnées d'une traduction, conçue dans la langue officielle de l'autorité requise, et certifiée conforme, soit par un agent diplomatique ou consulaire de l'un ou de l'autre Etat contractant, soit par un traducteur public du pays où la décision est invoquée.

Article 11.

La présente Convention ne s'applique pas aux décisions et transactions:

1° en matière de faillite ou de concordat préventif, y compris l'invalidation des contrats du débiteur;

Artikel 10.

Part som begär verkställighet skall förebbringa:

1. domen i huvudskrift eller av vederbörande myndighet styrkt avskrift;

2. bevis att domen vunnit laga kraft;

3. domstols protokoll eller annan handling, utvisande att de i artikel 5 första stycket stadgade villkoren äro uppfyllda; samt,

4. där fråga är om tredskodom, handlingar i huvudskrift eller styrkt avskrift av vilka framgår, att utebliven part undfått del av stämningen på sätt i artikel 4, 5. sägs eller, där sådant fall är för handen som i artikel 5 första stycket 7. avses, på sätt där sägs.

Sökes verkställighet av förlikning, skall vid ansökningen fogas av behörig myndighet styrkt avskrift av protokoll ävensom bevis att förlikningen stadfästs av domstol samt är verkställbar i den stat där den ingåtts.

Handlingar som ovan avses skola i Sverige utfärdas eller legaliseras av överståthållarämbetet eller länsstyrelse; och

i Schweiz utfärdas av vederbörande myndighet och i vad rör myndighetens behörighet bestyrkas av förbundskansliet.

Samtliga ovan nämnda handlingar skola åtföljas av översättning till verkställighetsmyndighetens officiella språk och denna översättning skall vara till riktigheten bestyrkt antingen av diplomatisk eller konsular tjänsteman företrädande endera av de fördragsslutande staterna eller av offentlig översättare i det land där verkställighet sökes.

Artikel 11.

Denna konvention är icke tillämplig å dom eller förlikning som gäller

1. konkurs eller ackordsförhandling utan konkurs, däri inbegripen fråga om ogiltighet av rättshandling som ingåtts av konkursgäldenären;

2° concernant tout droit réel sur les immeubles situés hors de l'État où la décision a été rendue ainsi que l'obligation de prendre des dispositions relatives à ces droits ou les conséquences résultant de la négligence d'une telle obligation; toutefois, la Convention reste applicable en ce qui concerne les décisions et transactions en matière de droit de famille et de succession.

Article 12.

La Convention ne s'applique pas aux décisions rendues ou aux transactions intervenues avant son entrée en vigueur.

Article 13.

La reconnaissance et l'exécution, dans l'un des deux États, des sentences arbitrales rendues dans l'autre État sera réglée par la Convention pour l'exécution des sentences arbitrales conclue à Genève le 26 septembre 1927. Toutefois, la reconnaissance et l'exécution ne seront pas subordonnées aux conditions prévues à l'article premier, 1er alinéa, de ladite Convention.

L'article 9 et l'article 10, alinéa 3, de la présente Convention s'appliqueront à la procédure destinée à rendre exécutoires les sentences arbitrales.

Article 14.

La présente Convention ne déroge pas aux dispositions des accords réglant la compétence judiciaire et l'exécution des jugements au sujet de matières spéciales.

Article 15.

La présente Convention sera ratifiée par le Conseil Fédéral Suisse et par Sa Majesté le Roi de Suède, avec l'approbation du Riksdag, et les ratifications en seront échangées à Berne aussitôt que faire se pourra.

Elle entrera en vigueur le 1er janvier ou le 1er juillet qui suivra l'expiration d'un délai de deux mois à compter de la date de l'échange des ratifications et restera exécutoire jusqu'au 1er janvier

2. rätt till fast egendom, belägen utom den stats område i vilken domen meddelats, eller skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller påföljd av sådan skyldighets åsidosättande, dock att konventionen skall äga tillämpning, där domen eller förlikningen avser ämne av familjerättslig eller arvsrättslig natur.

Artikel 12.

Konventionen skall ej äga tillämpning å dom som meddelats eller förlikning som stadfästs före dess ikraftträdande.

Artikel 13.

I fråga om erkännande och verkställighet i en av de fördragsslutande staterna av skiljedom meddelad i den andra staten skall den i Genève den 26 september 1927 avslutade konventionen angående erkännande och verkställighet av skiljedomar äga tillämpning, dock att erkännande och verkställighet ej må vägras på den grund att de i nämnda konvention artikel 1 första stycket stadgade villkor ej äro uppfyllda.

Vad i förevarande konvention artikel 9 och artikel 10 tredje stycket sägs skall äga tillämpning i fråga om sättet för vinnande av verkställighet av skiljedom.

Artikel 14.

Genom denna konvention göres ej ändring i de bestämmelser, som innefattas i överenskommelser avseende domstols behörighet och verkställighet av domar beträffande vissa särskilda ämnen.

Artikel 15.

Denna konvention skall ratificeras av Schweiziska Förbundsrådet samt av Hans Majestät Konungen av Sverige med riksdagens samtycke, och utväxling av ratifikationshandlingarna skall äga rum i Bern så snart ske kan.

Konventionen träder i kraft den 1 januari eller den 1 juli som infaller näst efter det två månader förflutit från det utväxling av ratifikationshandlingarna skett samt förbliver i kraft till den 1 ja-

ou 1er juillet qui suivra l'expiration d'un délai d'un an à partir de la date de sa dénonciation par l'un des Etats contractants.

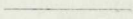
nuari eller den 1 juli som infaller näst efter ett år sedan uppsägning från någöndera sidan skett.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ont revêtu la présente Convention de leurs signatures.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat denna konvention.

Fait à Stockholm en double original le

Som skedde i Stockholm i två original-exemplar den

Förslag

till

Lag om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Dom som i Schweiz meddelats i tvistemål, så ock dom, som i fråga om annat än ansvar där givits i brottmål, vare under de i denna lag stadgade villkor gällande jämväl här i riket.

2 §.

Med dom förstås i denna lag allmän domstols beslut som innebär avgörande av huvudsaken, så ock beslut angående ersättning för rättegångskostnad som meddelats i följd av beslutet i huvudsaken. Under allmänna domstolar inbegripas schweiziska handelsdomstolar och yrkesskiljedomstolar.

Lika med dom gälle förlikning som stadfästs av domstol.

3 §.

Beslut som givits i mål angående boskillnad, hemskillnad eller äktenskaps-skillnad vare ansett såsom dom i tvistemål, ändå att beslutet meddelats på an-sökan. Beslut i förmynderskapsärende vare däremot ej i något fall ansett såsom dom.

4 §.

Dom som givits av schweizisk domstol vare ej här i riket gällande,

1. där domstol i Schweiz, enligt vad i denna lag sägs, ej ägt behörighet att meddela domen;

2. där erkännande av domen skulle vara uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen här i riket;

3. där domen angår ämne av personrättslig, familjerättslig eller arvsrätts-lig natur och är grundad på lag, vars bestämmelser äro stridande mot den lag som skolat vinna tillämpning enligt här gällande internationellt privaträtts-liga regler;

4. där domen ej vunnit laga kraft enligt lagen å den ort där den meddelats; eller

5. där domen är tredskodom och utebliven part ej personligen eller genom befullmäktigat ombud i tid undfått del av stämningen.

5 §.

Dom varom förut är sagt skall anses vara av rätt domstol meddelad,

1. där svaranden vid tiden för målets anhängiggörande hade sitt verkliga hemvist i Schweiz eller, då fråga är om bolag, förening, annan samfällighet eller stiftelse, sitt säte i denna stat; och skall härvid med verkligt hemvist förstås den ort där svaranden är boende med avsikt att stadigt kvarstanna;

2. där svaranden uttryckligen förbundit sig att svara vid den domstol av vilken domen meddelats;

3. där svaranden utan förbehåll ingått i huvudsakligt svaromål;

4. där fråga är om genkärsmål som äger gemenskap med huvudkärömmålet;

5. där svaranden i Schweiz innehar kommersiellt eller industriellt företag eller filial och tvisten hänförde sig till denna rörelse;

6. där svaranden i Schweiz haft ombud som han enligt där gällande lag var pliktig att hålla och tvisten hänförde sig till rörelse som han där utövade;

7. där domen avser förpliktelse på grund av brottslig gärning som svaranden begått i Schweiz och svaranden under vistelse därstädes personligen fått del av stämningen; och skall härvid med sådan förpliktelse likställas förpliktelse som har sin grund i olyckshändelse i följd av trafik med fortskaffningsmedel av vad slag som helst; eller

8. där enligt internationell överenskommelse, som ej innehåller bestämmelser om erkännande och verkställighet, behörighet tillkom schweizisk domstol.

Vad förut i denna paragraf är sagt skall icke äga tillämpning å dom som avser fråga av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur. I fråga om sådan dom vare domstolen ansedd såsom behörig, där behörighet skulle hava under motsvarande omständigheter tillkommit svensk domstol.

6 §.

Vid prövning av fråga huruvida i denna lag stadgade villkor för domens erkännande föreligga är svensk myndighet icke bunden av det avgörande som härutinnan träffats genom domen. Den äger däremot icke i övrigt ingå i ny prövning av den sak som genom domen avgjorts.

7 §.

Anhängiggöres hos domstol eller överexekutor talan i sak, vilken veterligen redan är anhängig vid schweizisk domstol som enligt denna lag är behörig, skall den svenska domstolen eller överexekutor visa målet ifrån sig.

8 §.

Dom eller förlikning som enligt 1—5 §§ äger giltighet här i riket skall, på ansökan av part, här verkställas.

9 §.

Ansökan om verkställighet göres hos Svea hovrätt.

Vid sådan ansökan skall fogas

1. domen i huvudskrift eller av vederbörande myndighet styrkt avskrift;

2. bevis att domen vunnit laga kraft;

3. domstols protokoll eller annan handling, utvisande att de i 5 § första stycket stadgade villkor äro uppfyllda; samt

4. där fråga är om tredskodom, handlingar i huvudskrift eller styrkt avskrift av vilka framgår, att utebliven part personligen eller genom befullmäktigat ombud i tid fått del av stämningen, eller då sådant fall är för handen som i 5 § första stycket 7. avses, stämningen tillställts honom på sätt där sägs.

Sökes verkställighet av förlikning, skall vid ansökan fogas av behörig myndighet styrkt avskrift av protokoll ävensom bevis att förlikningen stadfästs av domstol samt kan verkställas i Schweiz.

Nu nämnda handlingar skola vara försedda med bevis angående utfärdarens behörighet, meddelade av schweiziska förbundskansliet, samt skola åtföljas av översättning till svenska språket, vilkens riktighet skall vara styrkt av svensk

i Schweiz anställd diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av schweizisk här i riket anställd diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller ock av svensk notarius publicus.

10 §.

Ansökan om verkställighet må ej bifallas utan att motparten haft tillfälle att därå svara.

11 §.

Varder ansökningen bifallen, gånge domen eller förlikningen i verket lika som domstols laga kraft ägande dom, där ej, efter klagan över hovrättens beslut, Konungen annorledes förordnar. Vad domen eller förlikningen må innehålla om tvångsmedel skall ej vinna tillämpning.

12 §.

Denna lag äger ej tillämpning å dom eller förlikning som gäller

1. konkurs eller ackordsförhandling utan konkurs, däri inbegripen fråga om ogiltighet av rättshandling som ingåtts av konkursgäldenären; eller

2. rätt till fast egendom i annat land än Schweiz eller skyldighet att träffa förfogande om dylik rätt eller påföljd av sådan skyldighets åsidosättande, dock att även i ty fall domen eller förlikningen gäller, där den avser ämne av familjerättslig eller arvsrättslig natur.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer; den äger ej tillämpning å dom som meddelats eller förlikning som stadfästs före nämnda dag. I vad eljest är stadgat om giltighet eller verkställighet i vissa fall av utländsk domstols beslut göres ej ändring genom denna lag.

Protokoll, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 19 september 1935.

N ä r v a r a n d e:

justitierådet	APPELBERG,
regeringsrådet	KELLBERG,
justitieråden	GELJER,
	BAGGE.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 18 juli 1935, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till dels *konvention mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar*, dels ock *lag om erkännande och verkställighet av dom som meddelats i Schweiz*.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av utrikesrådet F. Malmar.

Lagrådet fann förslagen föranleda följande erinringar.

Konventionsförslaget.

Artikel 5.

I första stycket under 1. anger konventionsförslaget vad med verkligt hemvist (*domicile de fait*) skall förstås. Att giva en fullt adekvat definition av detta begrepp torde vara så vanskligt, att lagrådet vill ifrågasätta om icke, då behovet därav ej kan anses trängande, en sådan kan undvaras. Därest en definition emellertid anses böra givas, kan mot den använda formuleringen anmärkas att den knappast riktigt återger den tanke som måste anses ligga till grund för förslagets bestämmelse i frågan. Om svaranden slagit sig ned på viss ort med avsikt att där kvarstanna, har tydligen — och detta är väl även konventionsförslagets mening — ett verkligt hemvist uppkommit. Detta verkliga hemvist måste antagas fortvara intill dess att såväl svaranden lämnat orten som ock hans avsikt att där kvarstanna upphört. Orten upphör icke att vara hans hemvist endast därför att en av dessa förutsättningar bortfaller. Den omständigheten att svaranden beslutat sig för att avflytta från orten bör alltså ej, innan han satt denna sin avsikt i verket, medföra att orten upphör att anses såsom hans verkliga hemvist. Då de använda ordalagen kunna givas en motsatt tydning — åtminstone gäller detta om den svenska översättningen — sy-

nes avfattningen av definitionen, därest denna skall bibehållas, böra underkastas nödig jämkning.

De i första stycket under 7. förekommande orden »acte illicite» ha i den svenska översättningen återgivits med uttrycket »brottslig gärning». Detta uttryck, vilket även återfinnes i 5 § av lagförslaget, synes icke fullt motsvara innebörden av den nyssnämnda franska termen, varunder lärers falla jämväl en rättsstridig ehuru icke brottslig gärning som förorsakar utomobligatorisk skada. Ett mera omfattande uttryck är därför att förorda.

Från de i förevarande artikel givna reglerna om när domstol skall anses behörig göres i sista stycket undantag för det fall att den i domen behandlade frågan är av personrättslig, familjerättslig eller arvsrättslig natur. Detta är otvivelaktigt riktigt. Med vanliga principer överensstämmande är icke att såvitt gäller dylika mål erkänna såsom giltig en dom, meddelad av domstol för vars kompetens ej finns annan anknytning än parternas egen vilja. Frågar man sig vilka kompetensregler härvidlag böra tillämpas, ligger närmast till hands att svara, att det bör vara de internationellt processrättsliga regler som gälla i det land där domen åberopas. I förslaget har man gått en i viss mån annan väg och uppställt den regel att domstolen skall anses såsom behörig, där behörighet skulle hava under motsvarande omständigheter tillkommit domstol i den stat där domen åberopas. Skillnaden framträder i det fall att denna stat, jämte det den såsom förutsättning för erkännande av utländska domar uppställer vissa bestämmelser rörande den utländska domstolens behörighet, i strid mot de principer som där kommit till uttryck därutöver tillägger sina egna domstolar behörighet i visst undantagsfall. Så är i vår rätt förhållandet med avseende å vissa äktenskapsmål (se å ena sidan 3 kap. 5 § i lagen den 8 juli 1904 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap, vilken paragraf hänvisar endast till 1 § i samma kapitel, och å andra sidan 6 kap. 2 § andra stycket i samma lag). Det kan ifrågasättas huruvida man lämpligen bör gå så långt som förslaget. Härvid må framhållas att konsekvenserna av det föreslagna stadgandet knappast låta sig överblickas, då ju detsamma omedelbart kommer att bliva tillämpligt om inom det ifrågavarande rättsområdet, t. ex. inom den internationella arvsrätten, nya rättsregler uppställas, varigenom särskild behörighet tillägges svensk domstol. Det kan för övrigt anmärkas, att den utvidgning av behörigheten som förslaget innebär i förhållande till redan nu gällande bestämmelser icke skulle få avsevärd praktisk verkan med mindre även reglerna om vilken lags materiella bestämmelser skola äga tillämpning (se artikel 4 under 3.) på motsvarande sätt ändras.

[Artikel 13.

Därest, på sätt i motiven uttalas, föreskrift anses böra meddelas om skylldighet att vid ansökan om verkställighet av skiljedom förebringa styrkt översättning till verkställighetslandets språk, bör den i andra stycket intagna hänvisningen till artikel 10 avse icke blott, såsom konventionsförslaget innehåller, nämnda artikels tredje utan även dess fjärde stycke.

Lagförslaget.**1 §.**

Bestämmelsen i artikel 1 av konventionsförslaget, enligt vilken konventionen har avseende å dom som i rättegångsmål meddelats i ämne av civil natur, har i förevarande paragraf erhållit en avfattning som närmare ansluter sig till det hos oss gängse lagspråket. Därvid hava, liksom i konventionsförslaget, tvistemålen förutsatts angå endast ämnen av civil natur. I fråga om brottmålen har konventionsförslaget gränsdragning återgivits så att från tillämpningen uteslutits i sådana mål givna domar i vad de angå ansvar. Därmed avses uppenbarligen icke, lika litet som i konventionsförslaget, att undantaga endast de delar av i brottmål givna domar som röra det huvudsakliga straffyrkandet. Meningen är uppenbarligen att dylika domar icke heller såvitt de angå sådana påföljder av brottsligt förfarande som t. ex. förverkande av egendom skola här erkännas. Detta synes dock icke otvetydigt framgå av den föreslagna lagtexten. Innebörden av uttrycket »ansvar» i vårt lagspråk kan knappast betecknas såsom oomtvistlig. Ett exempel på att uttrycket icke alltid antages vara av så vidsträckt omfattning som enligt förslaget erbjuder 8 § i lagen den 20 juni 1924 med särskilda bestämmelser angående olovlig befattning med spritdrycker och vin; förverkande påbjudes där, »evad ansvar för brottet ådömes eller ej». Lagrådet vill i anledning av det anförda förorda en formulering som klarare återspeglar konventionsförslaget innebörd.

5 §.

Därest i anledning av lagrådets yttrande rörande vissa bestämmelser i artikel 5 av konventionsförslaget ändringar vidtagas i densamma, böra ändringar i enahanda hänseenden ske i förevarande paragraf.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

Statens offentliga utredningar 1936

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Kommunalförvaltning.

Industri.

Statens och kommunernas finansväsen.

Handel och sjöfart.

Politi.

Kommunikationsväsen.

Nationalekonomi och socialpolitik.

Bank-, kredit- och penningväsen.

Hälso- och sjukvård.

Försäkringsväsen.

Allmänt näringsväsen.

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen.

Andlig odling i övrigt.

Försvarsväsen.

Utrikes ärenden. Internationell rätt.

Förslag till konvention mellan Sverige och Schweiz om erkännande och verkställighet av domar och skiljedomar m. m. [2]